

โครงการ รักษ์สัตว์ รักษ์สังคม

โดย กลุ่มเมตตาธรรม
โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” จังหวัดชลบุรี

.....

ทุกวันนี้ไม่ว่าจะเดินทางไปทางไหน เราจะเห็นสุนัขเร่ร่อนจรจัดอยู่ทั่วไปตาม วัดวาอารามมีชาวบ้านนำสัตว์เลี้ยงไปปล่อยทิ้งไว้มากขึ้นที่โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และวัดเขาบางทรายก็เป็นอีกสถานที่หนึ่งที่เราเห็นภาพดังกล่าว ชัดเจน สุนัขและแมวในสภาพเจ็บป่วย พิกัด หรือถูกทารุณกรรม เพื่อนพ้อง อยู่เต็มโรงเรียนและวัดที่มีพื้นที่ต่อเนื่องกัน จนสร้างความเดือดร้อนแก่ พระสงฆ์ แทนที่ท่านจะได้ปฏิบัติศาสนกิจได้อย่างเต็มที่กลับต้องมาแบกรับภาระจัดการดูแล เด็กนักเรียนกลุ่มหนึ่งที่เริ่มเห็นปัญหาจึงพาตัวเข้าไปช่วยด้วยจิตเมตตา จากนั้นค่อยขยายวงชักชวนคนอื่น ๆ มารวมกลุ่มจนมีการตั้งเป็นชมรมในโรงเรียน สุดท้ายตัดสินใจทำเป็นโครงการคุณธรรม

และเริ่มมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยวางยุทธศาสตร์ไว้ ๒ แนวทาง คือ ๑. การแก้ปัญหา โดยการเข้าไปดูแลช่วยเหลือสัตว์ที่ถูกทอดทิ้งในด้านสุขภาพ ฉีดวัคซีน ป้อนยา อาบน้ำ ๒. แนวทางการป้องกัน ให้ความรู้แก่ในการดูแลสัตว์เลี้ยงของตนเองแก่คนในชุมชน ปลูกจิตสำนึก ความเมตตา กรุณาให้เห็นคุณค่าของชีวิตสัตว์ ตลอดจนขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์จาก ผู้นำชุมชน ศิษย์เก่าที่เรียนสัตวแพทย์ และสัตวแพทย์ที่อยู่ในชุมชนมาช่วยดำเนินการแก้ปัญหาและให้ความรู้กับเยาวชนและชุมชน

๑. มองเห็นปัญหา มีปัญญาเห็นโอกาส

“มองหมาแมวแล้วสะท้อนย้อนมองตัว”

ด้วยโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีที่ตั้งอยู่ในบริเวณวัดเขาบางทราย โดยมีที่ตั้งอยู่ตรงกลางระหว่างสำนักชีและวัดเขาบางทราย ด้านหน้าของโรงเรียนเป็นเขตชุมชนจึงเป็นเหตุให้มักมีคนนำสัตว์เลี้ยงมา ปล่อยทิ้ง

จำนวนสุนัขถูกทอดทิ้งในวัดเขาบางทรายจึงมีเป็นจำนวนมาก และบางส่วนได้เข้ามาอาศัยอยู่ในบริเวณโรงเรียนซึ่งเป็นพื้นที่ต่อเนื่องกับวัด ปัญหาสัตว์เลี้ยงถูกนำมาปล่อยวัดเป็นจำนวนมาก ตกเป็นภาระรับผิดชอบของพระสงฆ์ที่มีหน้าที่ทางศาสนิกที่จะต้องกระทำ ท่านเองสามารถสงเคราะห์ได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของชุมชนที่จะต้องเข้าไปมีส่วนสำคัญในการเข้าไปดูแลช่วยเหลือสงเคราะห์ด้วย

เยาวชนกลุ่มเมตตาธรรม ทั้ง ๘ คน คือ

๑. นายวุฒ	ขวัญทองเขียว	ประธาน
๒. นายสิงหา	กระแสรชล	รองประธาน
๓. นายพีรพล	ชินส์สวัสดิวงศ์	รองประธาน
๔. น.ส.นดา	พรเกษมประเสริฐ	เลขานุการ
๕. น.ส.ณัฐธิดา	สิทธิวรรักษ์	เหรัญญิก
๖. น.ส.บุญนภา	มะทิเมือง	ประชาสัมพันธ์
๗. น.ส.อัษฎลี	ปิยง	สวัสดิการ
๘. นายทศพร	รานุรักษ์	สวัสดิการ

เยาวชนทั้ง ๘ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาความเสื่อมโทรมทางจิตใจในเรื่องความเมตตาทั้งต่อมนุษย์และสัตว์ ด้วยความไม่วางเฉยพวกเขาจึงได้รวมกลุ่มกันขึ้นเพื่อดูแลและช่วยเหลือสัตว์เลี้ยงที่ถูกทอดทิ้ง รวมทั้งปรารถนาที่จะเป็นประจักษ์ใจให้เพื่อนนักเรียนที่รักสัตว์ทุกคนได้ลุกขึ้นมาแก้ปัญหาแบบนี้บ้าง เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของชีวิตน้อยๆ ของพวกหมาแมวที่เขารัก

การจัดการด้วยการดูแลสุขภาพของสุนัขขั้นพื้นฐานและการให้ความรู้แก่เยาวชนในโรงเรียน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นการป้องกันปัญหาด้านสุขภาพอนามัยโรคติดต่อจากสุนัขมาสู่คน ทำให้สุนัขและมนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข เด็กต้องเรียนรู้ในเรื่องการเลี้ยงดูและมีทักษะปฏิบัติตนต่อสัตว์เลี้ยงได้อย่างถูกต้องตลอดจนเป็นการปลูกฝังคุณธรรมเรื่องความเมตตา กรุณา ตลอดจนเห็นคุณค่าของชีวิตสัตว์เลี้ยงและมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อสัตว์เลี้ยง ทั้งเป็นการแก้ปัญหาและป้องกันปัญหา โดยมีการติดต่อประสานกันระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน ที่จะร่วมรับผิดชอบแก้ปัญหาไปด้วยการพัฒนาจิตไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

๒. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

เยาวชนกลุ่มเมตตาธรรม ได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นโดยยึดหลักการทำงานตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระราชนิพนธ์เรื่องคุณทองแดง และหลักกรรมเบญจศีลและเบญจธรรม

๑. คีอการไม่ฆ่าสัตว์ และความเมตตากรุณา

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความเมตตา กรุณา สังคมที่จะอยู่ได้อย่างปกติสุขนั้น คนในสังคมต้องมีจิตใจเมตตา กรุณาต่อกันทั้งต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ สัตว์ที่ถูกทอดทิ้งจะมีปัญหาเรื่องสภาพของโรคผิวหนัง ทำให้ถูกรังเกียจ และการคุมกำเนิดเพราะส่วนใหญ่เป็น

สุนัขเพศเมีย ตลอดจนฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การดูแลสัตว์เหล่านี้ให้มีสุขภาพดีและการทำหมัน อาจทำให้มีคนอยากรับไปเลี้ยง ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ตรัสไว้ว่า “...สุนัขที่ทำหมันแล้วได้ดูแลนามัยสุขภาพของเขา ก็มีคนอยากได้ คนอยากได้ไปเลี้ยงมี และมันจะอยู่กลางแจ้ง มีคนไม่ไปคนหุอะไร มีคนพวกแท็กซี พวกอะไร นั่นเพราะว่าเขาคนไทยนี้เมตตา...”

โครงการรักษาสัตว์ รักษาสังคม จึงเป็นโครงการที่สนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงต้องการปลูกฝังคุณธรรมเรื่องความเมตตา กรุณา ให้คนในสังคมไทยจะเห็นได้ว่าหลักธรรมความเมตตา กรุณาจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญ อันเป็นรากฐานที่จะทำให้สังคมไทยดำรงอยู่ได้อย่างปกติสุข

ใน พระราชนิพนธ์เรื่อง ทองแดง หน้า ๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปรารภที่ต้องการให้คนไทยมีเมตตาต่อสัตว์ดังที่พระองค์ได้ทรงปรารภไว้ว่า “สุนัขสามตัวนี้ คือแดง มะลิ และทองแดง แสดงให้เห็นว่าสุนัขจรจัด มีคุณสมบัติที่น่าปรารถนาสำหรับเป็นสุนัขเลี้ยงในบ้าน สุนัขจรจัดที่มีผู้เมตตาเลี้ยงส่วนมาก มักจะเจียมเนื้อเจียมตัว และมีความซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อเจ้าของเป็นพิเศษเหมือนสุนัขในบุญคุณทั้งยังฉลาดไม่แพ้สุนัขนอก บางตัวก็สวยงาม หรือมีความโดดเด่นสง่างาม เช่น ทองแดง เป็นต้น ในประเทศไทยมีหลายแสนตัวที่จะเลือกได้ ความจริงมีล้นเหลือ แต่ถ้าหากเจ้าหน้าที่ทางราชการจะช่วยเหลือก็จะมีผู้ที่ยินดีอย่างยิ่งในการเปิดบ้านต้อนรับสุนัขเหล่านี้จะเป็นการช่วยแก้ปัญหาสุนัขเร่ร่อนซึ่งเป็นอันตราย นอกจากนี้ ยังช่วยแก้ปัญหาสัตว์เลี้ยงจรหาราคาแพง ซึ่งทำให้เศรษฐกิจ

ตกต่ำ ทั้งหันมาพัฒนาสายพันธุ์สุนัขไทยที่ฉลาด น่ารักและซื่อสัตย์ที่มีอยู่มากมาย” จึงเห็นได้ว่าพระราชนิพนธ์เรื่องคุณทองแดง พระองค์ทรงต้องการปลูกฝังให้คนไทยมีความเมตตา กรุณาและเปิดบ้านรับเลี้ยงสุนัขจรจัด ซึ่งเป็นสุนัขไทยมีคุณสมบัติในตัวเองพิเศษหลายประการ ตลอดจนเป็นการแก้ไขปัญหาล้างคม และดำเนินตามนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความพอใจกับสุนัขไทยอันเป็นทรัพยากรภายในประเทศ

๒. ค่านิยมพื้นฐาน ๔ ประการ ในการดำเนินงาน จะต้องพบผู้คนและเผชิญกับปัญหาต่างๆ มากมายทั้งในด้านทัศนคติ การหาทุน ดังนั้นในการทำงานจึงต้องมีหลักธรรมยึดเหนี่ยวจิตใจ โดยกลุ่มเมตตาธรรม ได้ใช้หลักธรรมค่านิยมพื้นฐาน ๔ ประการ มาใช้ในการดำเนินงานของโครงการตามหลักธรรมที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงสรุปเป็นขรรวาสธรรม เพื่อให้เป็นค่านิยมพื้นฐาน สำหรับคนไทยนำมาใช้ในชีวิตรประจำวัน ดังนี้

- ❖ **สัจจะ** การรักษาความสัจ ความจริงต่อตนเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม
- ❖ **ทมะ** รู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจความดีนั้น
- ❖ **ขันติ** การอดทน อดกลั้นและอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัจสุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใดๆ
- ❖ **จาคะ** รู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

นอกจากนี้พระธรรมโกศาจารย์ เจ้าอาวาสวัดพระยุรวงศาวาส กรุงเทพมหานคร ได้กล่าวไว้ในรายการธรรมะ สดุดีโทรทัศน์ช่อง ๗ เวลา ๐๖.๐๐ - ๐๖.๓๐ น. เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๙ ว่าการทำอะไรก็ตาม จะต้องมาจากจิตใจการดำรงชีวิตให้สำเร็จต้องมีคุณธรรมพื้นฐานตามค่านิยม ๔ ประการ คุณธรรมจะทำให้จิตใจอ่อนโยนและเป็นการทำงานด้วยใจที่มีแต่เมตตา

ดังนั้นการทำงานด้วยหลักกรรมเมตตา กรุณา และค่านิยมพื้นฐาน ๔ ประการ อันมีสติเป็น
ตัวกำกับจะมีผลทำให้กลุ่มเยาวชนเมตตาธรรม พัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๓ ■ กระบวนการทำดี

โครงการนี้มีความโดดเด่นเฉพาะตัว จากการที่เยาวชนหยิบยกปัญหาใกล้ตัว ที่มีถูกมองข้าม
ไปว่าเป็นเรื่องหมาๆ แมวๆ ที่ถูกนำมาปล่อยทิ้งที่วัดไม่มีแก่นสารสาระอะไร แต่เยาวชนกลุ่มนี้กลับ
ไม่มองข้ามและพบว่ามีความหมายที่เดียวที่ยังรอการเข้ามาแก้ไขอย่างจริงจัง

กุศโลบายการแก้ปัญหา

๑. **แก้ปัญหา** โดยการหากกลุ่มผู้ช่วยดูแลเลี้ยงดูทั้งจากบุคคล
ที่อาศัยในบ้านพักในโรงเรียนหรือพระสงฆ์ในกฎีกต่างๆ เพื่อให้
ให้การช่วยเหลือในด้านสุขภาพอนามัย เช่น การรักษาโรคผิวหนัง
รักษาสุขภาพ ฉีดวัคซีนโรค พิษสุนัขบ้าและโรคติดต่อ

๒. **การป้องกันปัญหา** ให้ความรู้แก่เยาวชนในการดูแลสัตว์
เลี้ยงของตนเองและในชุมชนรอบข้างเป็นการปลูกจิตสำนึกความ
เมตตากรุณาให้เห็นคุณค่าของชีวิตสัตว์ตลอดจนมีความรับผิดชอบ
ร่วมกันในสังคม อันเป็นหนทางของการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนที่
จะไม่นำสัตว์เลี้ยงมาปล่อยที่วัด ทั้งนี้ทางกลุ่มเมตตาธรรมได้
ประสานขอความร่วมมือและอนุเคราะห์จากผู้นำชุมชน ศิษย์
เก่าของโรงเรียนที่เรียนสัตวแพทย์และสัตวแพทย์ที่อยู่ในชุมชน
มาช่วยดำเนินการทำให้ความรู้แก่กลุ่มเยาวชนและทำหมันให้ฟรี
ในการแก้ไขและป้องกันปัญหานั้น กลุ่มเมตตาธรรมยึดหลักใน

การทำงานที่จะไม่สร้างปัญหาเพิ่มขึ้น และปลูกฝังการเลี้ยงสัตว์ของกลุ่มเยาวชนนั้นให้ตระหนักในคุณค่าของสัตว์เลี้ยงที่มีใหม่มองเพียงเรื่องของความสวยงามเท่านั้น

ย้อนไปเมื่อ ๒ ปีก่อนที่เด็กบางคนในกลุ่มเริ่มเห็นปัญหาแล้วเข้าไปช่วยด้วยจิตเมตตา จากนั้นค่อยๆ ขยายวงชักชวนเด็กและผู้คนที่รักสัตว์เหมือนกันมารวมกลุ่มกัน จนมีการตั้งเป็นชุมนุมในโรงเรียน แต่การทำงานก็ยังไม่เป็นระบบ กระทั่งกลุ่มได้ตัดสินใจทำเป็นโครงการคุณธรรมจึงได้เริ่มมีการวางแผนทำงานอย่างเป็นระบบ และมียุทธศาสตร์ขึ้น

โดยเริ่มประชาสัมพันธ์โครงการรับสมัครสมาชิกกลุ่มเป้าหมายซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกถึง ๕๐ คน จากนั้นมีการลงนามสำรวจข้อมูลเก็บสถิติของสุนัขและแมวที่ถูกนำมาปล่อยที่วัดและโรงเรียนทุกวันตอนเย็น ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. และวันอาทิตย์ ซึ่งข้อมูลที่ได้ทำให้พวกเขาตกใจเมื่อพบว่าลูกสุนัขในวัดนั้นมีการรอดชีวิตต่ำมากเพียง ๑๙% เท่านั้น ความกรุณาเกิดขึ้นในใจก่อตัวเป็นพลังผลักดันให้เขาดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยรักษาโรคและต่อชีวิตของสุนัขและแมวเหล่านี้อย่างจริงจังและเป็นระบบ

- ❖ พวกเขาจัดทำทะเบียนสัตว์เลี้ยง ซึ่งปัจจุบันมีสุนัขและแมวเลี้ยงถึง ๘๐ ตัว
- ❖ มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า โรคผิวหนัง และทำหมันให้หมาและแมว และถ้าหากมีสัตว์เลี้ยงเจ็บป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุก็จะ มีทีมนักเรียนพานำส่งไปรักษาที่คลินิกอย่างเร่งด่วน
- ❖ สุนัขและแมวที่ขึ้นทะเบียน รักษาโรค และฉีดวัคซีนป้องกันโรคและผ่านการทำหมันแล้วจะมีระบบการหาบ้านจากสมาชิกให้สัตว์เลี้ยงอยู่

- ❖ การทำงานที่ต้องเผชิญปัญหาภาวะค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก เกินกำลังของเด็กกลุ่มนี้และครูที่ปรึกษา ด้วยความไม่ทอดทิ้ง ทำให้พวกเขาเชื่อเชิญพันธมิตรมาร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเล่นดนตรีร้องเพลง “เวทีเส้นทางคนกล้า” หาเงินบริจาคทุกวันพฤหัสบดีแรกของเดือน
- ❖ สมาชิกกลุ่มช่วยกันจัดทำของที่ระลึกจากวัสดุเหลือใช้ เช่น ประดิษฐ์สิ่งของจากขวดพลาสติก สัตว์ที่ใช้แล้วเพื่อหารายได้ ทำให้ได้รับเงินบริจาคและเงินรายได้รวมกันกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเงินส่วนใหญ่จะถูกนำไปใช้จ่ายเป็นค่าเวชภัณฑ์สำหรับการทำหมันและคำรักษาที่คลินิก

นอกจากนี้พวกเขายังได้เพิ่มองค์ความรู้และเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่สมาชิกด้วยการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาจัดอบรมบรรยายแก่สมาชิกในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง เช่น การดูแลสัตว์จากการสังเกตอาการป่วย วิธีการทำหมันสุนัข เป็นต้น

๕. ความภาคภูมิใจในผลงาน

จุดเด่นของโครงการนี้อยู่ที่ความเป็นตัวอย่างของการจับประเด็นที่ชัดเจนประเด็นเดียวมาทำเป็นโครงการ โดยมีกระบวนการทางปัญญาสำรวจรวบรวมประมวลข้อมูลสถิติต่างๆ ที่สะท้อนความเป็น “โครงการ” ได้ชัดเจน ความที่กลุ่มเยาวชนได้ริเริ่มสร้างสรรคงานนี้มาตั้งแต่ต้นด้วยตนเอง ทำให้ผูกพันและภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งส่งผลให้เกิดความเพียรพยายาม อดทน และตั้งใจทำงานได้อย่างต่อเนื่องยาวนาน

ความเมตตาการุณาที่เป็นเป้าหมายของโครงการนั้น เกิดขึ้นกับเยาวชนและสมาชิกกลุ่มอย่างชัดเจนที่เห็นประจักษ์เป็นรูปธรรม จำนวนสัตว์เลี้ยงที่รอดชีวิตเมื่อเด็กๆ เข้ามาดูแลเพิ่มเป็น ๑๐๐%

เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ทำให้หลายภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นวัด กองทหาร คลินิก สัตวแพทย์ ผู้ใหญ่บ้าน เทศบาล ก็ได้เข้ามารับรู้สนับสนุนพร้อมกับต่อยอดขยายผลต่อไปอีก เป็นเครื่องพิสูจน์พลังบุญกุศลจากจิตที่มีความเมตตาากรุณาของพวกเขา ว่ามีพละนาฏภาพอย่างน่าอัศจรรย์

“ญาติโยมคงเข้าใจผิดที่คิดว่านำสุนัขและแมวมาปล่อยวัดแล้ว เขาจะมีความสุข บางตัวก็ตายในคืนที่ ปล่อยที่รอดมา พระก็ต้องสงเคราะห์ไปตามอัธยาศัย แต่ถ้าเป็นไปได้ ไม่อยากให้มีการมาปล่อยสงสาร พวกเขาควรหาทางแก้ปัญหาทางอื่น คนชอบเรียกหมาพวกนี้ว่า หมาวัด อาตมาอยากบอกว่า เป็นหมาชาวบ้านทั้งนั้นแต่พวกท่านพามันมาทิ้งวัด พระต้องปฏิบัติกิจของสงฆ์ จึงเลี้ยงดูสัตว์เหล่านี้ได้ระดับหนึ่ง ญาติโยมต้องมาช่วยกัน โครงการนี้ถือเป็นโครงการที่ดี ไม่เห็นเยาวชนกลุ่มไหนทำมาก่อน ควรทำต่อไปเพราะจะได้เป็นที่พึ่งพาของสัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยาก”

พระอาจารย์อภิรมย์ อภิโมโร

“เป็นโครงการที่ดีและแก้ไขปัญหาที่อยู่ใกล้ตัว แต่คนทั่วไปมักคิดไม่ถึง บ้าน วัด และโรงเรียน ต้องมีส่วนสัมพันธ์กัน ตลอดจนการปลูกจิตสำนึกให้กับ เยาวชนจะแก้ปัญหาได้ยั่งยืน”

นายสัตวแพทย์จำเริญ พานเพียรศิลป์
สัตวแพทย์ประจำ “เมืองชลสัตว์รักษ์” จ.ชลบุรี

“เป็นโครงการที่ช่วยเหลือสัตว์และแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม ยินดีที่จะนำความรู้ที่มีอยู่มาช่วยเหลือโครงการของน้องๆ”

สัตวแพทย์หญิงฐิติมา โกวิทานุกุล
สัตวแพทย์ประจำ “เมืองชลสัตว์รักษ์” จ.ชลบุรี

“เรียนหลักสูตรเรื่องความเมตตา กรุณาในภาคทฤษฎี แต่ไม่ได้ปฏิบัติจริงว่าตนเองมีหรือไม่ การเข้า มาทำงานในโครงการเป็นการฝึกภาคสนาม จะเป็นตัวชี้วัดให้เยาวชนรู้ว่า มีคุณธรรม ในเรื่องนี้หรือไม่ หรือมีแต่ความรักเฉพาะสัตว์ของตน สัตว์ที่สวยงาม สิ่งที่ข้าพเจ้าภูมิใจมาก คือ การทำงาน ตามโครงการนี้เป็นการดำเนินตามรอยเบื้องยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอัน เป็นที่รักของปวงชนชาวไทย เป็นการแบ่งเบาภารกิจของพระองค์ท่าน การฝึกงานภาคสนามจะทำให้ เยาวชน ได้พัฒนาตนตามหลักสูตรอย่างแท้จริง เพียงแต่ขอให้ทำจริง โดยไม่ต้องคิดถึงผลที่จะได้กับ ตัวเอง การ ทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยเหลือส่วนร่วมและทำงานได้มากกว่าทำเพียงคนเดียว”

นางชะบา อ่อนนาค

ครูที่ปรึกษา

โครงการสาธิตสร้างสรรค์ ๙ วัน ๙ กิจกรรม ทำดีถวายในหลวงรัชกาลที่ ๙

โดยกลุ่มเยาวชนศิลปากรน้อย
ร้อยดวงใจ ถวายในหลวง
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร

หลากหลายปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากรที่เด็กๆ กลุ่มเยาวชนศิลปากรน้อย ร้อยดวงใจ ถวายในหลวง พบเห็นอยู่ทุกเมื่อเชิ้อวัน ทั้งปัญหาการขาดความสามัคคี ประองตองในหมู่คณะ นักเรียนไม่สนใจเรียน และประพฤติผิดระเบียบวินัย ขาดความเคารพ ไม่มีสัมมาคารวะ ทิ้งขยะไม่เป็นที่ รวมถึงการที่ครู อาจารย์ และนักเรียนในโรงเรียนสาธิตห่างวัด มีโอกาสร่วมกันทำความดีในโอกาสต่างๆ น้อย ปัญหาเหล่านี้ ทำให้พวกเขาตระหนักที่จะเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวเองและเยาวชนคนอื่น ๆ ด้วยการเป็นผู้จุดประกายความดี พัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น โดยเริ่มคิดจากเรื่องง่ายๆ มองอย่างประมาณตัวเอง สร้างสรรค์กิจกรรมทั้ง ๙ อาทิ กิจกรรมบรรพชาสามเณรหมู่ กิจกรรมเล่านิทานธรรมะ กิจกรรมทำความสะอาดโรงเรียน กิจกรรมปลูกต้นราชพฤกษ์ และหญ้าแฝก กิจกรรมบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพุทธศาสนา กิจกรรมนั่งสมาธิเจริญจิตภาวนา และทำสมุดบันทึกความดีทุกวันธรรมสวนะ กิจกรรมนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ กิจกรรมอดออมกับกระปุกไม้ไผ่ถวายเป็นพระราชกุศล กิจกรรมประดิษฐ์ดอกกราชพฤกษ์เฉลิมพระเกียรติ เพื่อปลูกจิตสำนึกในการส่งเสริมและรณรงค์การทำความดีแก่เยาวชนไทย ให้เกิดทัศนคติค่านิยมในการทำความดีมีคุณธรรม และเป็นการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ เช่น ความเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นต้น

๑. มองเห็นปัญหา มีปัญญาเห็นโอกาส

“คุณธรรมนำมาความดี”

เยาวชนไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญทางด้านวัตถุมากกว่าด้านจิตใจทางไกลพระพุทธศาสนา บทบาทของเยาวชนในการสร้างสรรค์สังคมลดน้อยลงกว่าเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนในระดับปัญญาชน ได้แก่ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ผู้ซึ่ง จะเติบโตขึ้นไปเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคตอันใกล้ มีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องยาเสพติด การพนัน การเที่ยวกลางคืน การรับค่านิยมของต่างชาติจนกระทั่งสูญเสียความเป็นไทยไป

จากสภาวะการปัจจุบันดังกล่าว กลุ่มเยาวชนศิลปินน้อย ร้อยดวงใจ ถวายในหลวง ซึ่งประกอบด้วย

๑. นางสาวพิมพ์วดี	ฉายศิริศิริ	ประธาน
๒. นางสาวจิรนนท์	แพร์อัคร์	รองประธาน
๓. นางสาวหทัยชนก	พิ่งคำ	เหรัญญิก
๔. นางสาวกมลภรณ์	พรฤกษ์เวียงพิง	เลขานุการ
๕. นางสาววรากร	สัตบุรุษวงศ์	ประชาสัมพันธ์
๖. นางสาวทิพย์วรรณ	ตุ้มประชา	สวัสดิการ
๗. นางสาวณิชชาภัทร	ดิถีเพ็ง	สวัสดิการ
๘. นายนิติ	เอี่ยมขจร	ผู้เข้าร่วมโครงการ
๙. นายนฤดล	พุ่มนิล	ผู้เข้าร่วมโครงการ
๑๐. นางสาวกัณฑ์กมล	อัครเอกฉมาลิน	ผู้เข้าร่วมโครงการ

ได้มองเห็นปัญหาต่างๆ ที่รุ่นเร้าอยู่รอบตัว สภาพสังคมไทยที่เสื่อมโทรมทางศีลธรรม และจริยธรรมรุกคืบเข้าสู่กลุ่มเยาวชนอย่างพวกเขา ปัญหาที่รับรู้จากภายนอกประกอบกับปัญหภายใน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากรที่พบเห็นอยู่ทุกเมื่อเชิ่วัน อาทิ ปัญหาขาดความสามัคคีปรองดอง ในหมู่คณะ นักเรียนขาดสมาธิในการเรียน และประพฤติดีระเบียบวินัยของโรงเรียนกันมากขึ้น นักเรียน บางส่วนก็มีการใช้เวลาว่างโดยเปล่าประโยชน์ และใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย นักเรียนใช้วาทะยาบคาย ไม่สุภาพ ขาดความเคารพไม่มีสัมมาคารวะต่อครูบาอาจารย์ และรุ่นพี่รุ่นน้อง นักเรียนไม่มี จิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ทั้งขยะไม่เป็นที่ รวมถึงปัญหาที่อาจารย์ บุคลากร ผู้ ปกครองและนักเรียนในโรงเรียนสาธิตห่างวัด มีโอกาสร่วมกันทำความดีในโอกาสต่างๆ น้อย และค่อยๆ ห่างเหินจากประเพณีการบำเพ็ญกุศลที่วัดในบริเวณท้องถิ่นช่วงเทศกาลวันสำคัญทางพุทธศาสนา

ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ ทำให้พวกเขาตระหนักที่จะเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้กับตัวเอง และเยาวชนคนอื่น ๆ เกิดความเป็นกัลยาณมิตรในการที่จะสร้างทัศนคติที่ดีใหม่ๆ ให้เยาวชนด้วยการเป็นผู้จุดประกายความดี ในการคิดที่จะลองทำความดี เสียสละเพื่อส่วนรวม การรักและห่วงใย ต่อสิ่งแวดล้อม มองเห็นศักยภาพของตนและพร้อมจะพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น มีความเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ผู้อื่นได้ทำความดี จำเป็นต้องทำให้เกิดขึ้นโดยเร็ว และควรเป็นไป อย่างมั่นคงในทิศทางที่ต่อเนื่อง ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับพื้นฐานความเข้าใจให้แก่เยาวชน ส่งเสริมให้เยาวชนสามารถเพิ่มศักยภาพทางความคิดและการแสดงออกอย่างเหมาะสม สิ่งเหล่านี้ ล้วนสร้างให้เยาวชนของชาติมีวุฒิภาวะเข้าใจลึกซึ้งความเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมากที่สุด เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างมหาศาลปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๒. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

จากแนวคิดดังกล่าว กลุ่มเยาวชนศิลปากรน้อยๆ จึงร่วมจัดทำโครงการคุณธรรม โดยศึกษาค้นคว้าหลักธรรมทางพุทธศาสนา และแนวพระราชดำริมาเป็นแนวทาง

๑. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ได้แก่

❖ สังคหัตถ์ ๔ อันเป็นหลักในการสงเคราะห์ผู้อื่นมี ๔ ประการ ดังนี้

ทาน คือ การให้

ปิยวาจา คือ การพูดจาไพเราะ

อัตถจริยา คือ การทำประโยชน์ต่อกัน

สมานัตตตา คือ การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย

กิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มเยาวชนศิลปากรน้อยๆ จึงเกิดขึ้นจากจิตสำนึกในการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้อื่น เช่น กิจกรรมทำความสะอาดโรงเรียน กิจกรรมปลูกต้นราชพฤกษ์และหญ้าแฝก เป็นต้น นอกจากนี้ทางกลุ่มยังเผยแพร่และกระตุ้นจิตสำนึกในการสงเคราะห์ผู้อื่นผ่านกิจกรรมนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติและกิจกรรมเล่นนิทานธรรมะ

❖ สุจริต ๓ คือ ความประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ซึ่งส่งผลให้ผู้ประพฤติปฏิบัติประสบแต่ความสงบสุข สุจริตจะแสดงออกได้ ๓ ทาง คือ

กายสุจริต - ทางกาย

วจีสุจริต - ทางวาจา

มโนสุจริต - ทางใจ

จากข้อธรรมนี้ทางกลุ่มได้จัดกิจกรรมให้เยาวชนที่เข้าร่วมได้ตั้งใจที่จะประพฤติดี ปฏิบัติชอบตั้งสัจจะเพื่อทำความดีและจดบันทึกลงในสมุดบันทึกความดี

❖ **จักร ๔** อันเป็นธรรมที่เปรียบเสมือนล้อรถ เป็นเครื่องช่วยให้สามารถสร้างสมความดีอื่นๆ ทุกอย่าง และช่วยนำชีวิตไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองมี ๔ ประการ คือ

ปฏิรูปเทสวาสะ คือ การอยู่ในถิ่นที่เหมาะสม

สัปปริสุปัสสยะ คือ การคบคนดี

อิตตสัมมาปณิธิ คือ การตั้งตนไว้ชอบ

ปุพเพกตปุญญาตา คือ ความเป็นผู้ทำความดีไว้ก่อนแล้ว มีพื้นเดิมดี

จักร ๔ เป็นเสมือนกลไกในการขับเคลื่อนกิจกรรมทั้งหมดของโครงการ

เด็กๆ ใช้หลักธรรมเหล่านี้ในการสำรวจตนเอง เป็นหลักในการคิดปฏิบัติ ชักชวนคนในโรงเรียนร่วมทำความดี เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยการสรรสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและสานสัมพันธ์ของคนในโรงเรียน เช่น การพาเพื่อนนักเรียนร่วมทำความสะอาดโรงเรียน ปลูกต้นราชพฤกษ์ เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี เอื้อต่อการเรียนรู้ ทำกิจกรรมเล่นิทานธรรมะ นั่งสมาธิ เจริญจิตภาวนา ทำสมุดบันทึกความดี เพื่อเป็นการแสดงออกถึงคุณงามความดีในหลายๆ ทาง เป็นต้น หลักธรรมที่เขาน้อมนำมาเป็นหลักคิดจึงถือเป็นแรงกระตุ้นที่จะให้ทุกคนนำพาตนเองไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองต่อไป

๒. แนวพระราชดำริและพระบรมราโชวาท ที่นำมาเป็นหลักคิดและนำลงสู่หนทางปฏิบัติในทุกๆ กิจกรรม ได้แก่

❖ **แนวพระราชดำริ เรื่อง คุณธรรม ๔ ประการ**

ประการแรก คือ การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเอง รู้จักสละ

ประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง ประพฤติ

แต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

ประการที่สอง คือ การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเอง ให้ประพฤติ

ปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ ความดี

ประการที่สาม คือ การอดทน อดกลั้น และอดออม ไม่ประพฤติกว้าง
ความสัจสุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

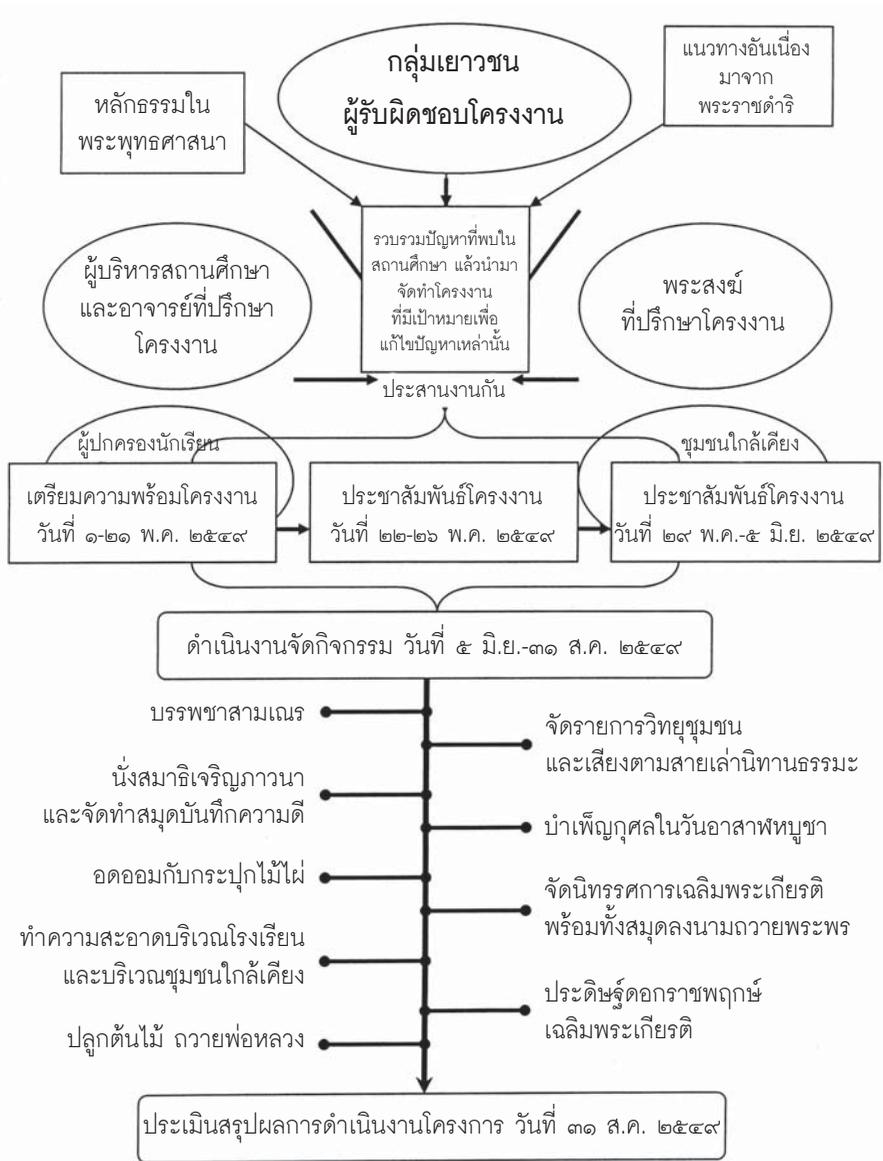
ประการที่สี่ คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต

- แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เด็ก ๆ ได้นำมาประยุกต์ใช้พัฒนานักเรียนให้ใช้ชีวิตอยู่บนความพอประมาณ คือทางสายกลาง ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักคุณค่าของทรัพยากรและใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. กระบวนการทำดี

นักเรียนได้ร่วมกันคิดวิเคราะห์ ประมวลปัญหาและนำความรู้ข้อคุณธรรม ตลอดจนแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปรับประยุกต์ใช้ในโครงการงาน สาธิตสร้างสรรค์ ๙ วัน ๙ กิจกรรม ทำดีถวายในหลวงรัชกาลที่ ๙ โดยในการดำเนินงานใช้ระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น ๔ เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม และนอกจากการจัดทำเป็นโครงการแล้ว ทางกลุ่มเยาวชนได้นำเสนอต่อโรงเรียน เชิญชวนครูอาจารย์วิชาต่างๆ มาบูรณาการความรู้คุณธรรม พร้อมอาสาเป็นผู้นำในการปฏิบัติการเชิญชวน เพื่อนนักเรียนร่วมแรงร่วมใจพร้อมสร้างสานความดีแสดงพลังเยาวชน และเพื่อปฏิบัติบูชาถวายในหลวง โดยโครงการทั้งหมดแบ่งโครงการออกเป็น ๙ กิจกรรมย่อย ดังนี้

ผังมโนทัศน์โครงการ

๑. กิจกรรมบรรพชาสามเณรหมู่ กลุ่มเยาวชนฯ ได้จัดโครงการบรรพชาสามเณรหมู่ โดยเปิดรับนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมและประกอบพิธีบรรพชาสามเณร ๑๒ รูป เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ระหว่างวันที่ ๙-๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๙ ณ วัดพระประโทนเจดีย์วรวิหาร จ.นครปฐม ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้เพื่อนเยาวชนได้น้อมนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาส่งเสริมให้ผู้อื่นทำความดีต่อไป

๒. กิจกรรมเล่านิทานธรรมะ ทุกวันธรรมสวนะ เวลา ๗.๓๐-๘.๐๐ น. ก่อนเข้าแถว เคารพธงชาติทางกลุ่มเยาวชนฯ จะมีการจัดรายการวิทยุชุมชน และรายการเสียงตามสายภายใน โรงเรียนโดยเป็นการเล่าเกร็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ เกี่ยวกับพุทธศาสนา และ นิทานชาดกสอนหลักธรรมเบื้องต้น ให้กับเพื่อน ๆ บางครั้งมีการจัดฉายภาพยนตร์ การ์ตูน และสารคดีทางพุทธศาสนาที่มีเนื้อหาเรื่องราว ที่เหมาะสมและเร้าใจคนดูผู้ฟังที่เป็นเด็กวัยรุ่น เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจ ในทางหนึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยมีการจัดวิทยุกระจายเสียง สำหรับเล่านิทานธรรมะให้แก่ บุคคลในชุมชนในวันพระ

๓. กิจกรรมทำความสะอาดโรงเรียน กลุ่มเยาวชนชวนครูวิชาลูกเสือเข้าร่วมโครงการ โดยนำชั่วโมงเรียนมาบำเพ็ญประโยชน์ กลุ่มเยาวชนฯ จะเป็นแกนนำอาสาพาเพื่อนนักเรียนทำ ความสะอาด โดยแบ่งกลุ่มน้องลูกเสือเนตรนารี ชั้น ม.๒-๓ มาช่วยกันเก็บขยะและทำความสะอาด บริเวณโรงเรียน สวนสาธารณะ หรือสถานที่สำคัญในชุมชนใกล้เคียง ซึ่งนอกจากจะเป็นการ แก้ปัญหาความสกปรกในโรงเรียนแล้ว ยังเป็นการสร้างจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม ใส่ใจและรับผิดชอบต่อสังคมด้วย

๔. กิจกรรมปลูกต้นราชพฤกษ์และหญ้าแฝก ในช่วงบ่ายหรือเลิกเรียนกลุ่มเยาวชนฯ ได้จัดกิจกรรมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติในบริเวณโรงเรียน แล้วชักชวนนักเรียนชั้น ม.๒-๓ ร่วมมวง ลงมือปลูกหญ้าแฝก ๑,๐๐๐ ต้น ต้นราชพฤกษ์ ๘ ต้น โดยถือเป็นต้นไม้ประจำรุ่นของทุกชั้นที่ต้อง รับผิดชอบดูแลต่อเนื่องกันไป ถือเป็นทางหนึ่งที่เสริมสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน ฝึกความรับผิดชอบ ในการดูแลต้นไม้และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

๕. กิจกรรมบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพุทธศาสนา ทางกลุ่มเยาวชนฯ อาสาเป็นผู้รับผิดชอบ จัดงานวันอาสาฬหบูชา ให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองมาร่วมพิธีทำบุญตักบาตร ฟังพระธรรมเทศนา โดยมีการนิมนต์พระสงฆ์มาแสดงธรรมเทศนา และจัดกิจกรรมเวียนเทียนรอบพระพุทธรูปสำคัญในโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน

๖. กิจกรรมนั่งสมาธิเจริญจิตภาวนา และทำสมุดบันทึกความดีทุกวัน
ธรรมสวนะ ทุกเช้าวันพระ ช่วงเวลา ๘.๐๐-๘.๑๕ น. หลังเข้าแถวเคารพธงชาติ นักเรียนที่ได้ร่วมกิจกรรมบวชเณรของโรงเรียน จะมาเป็นผู้นำพาเพื่อนนักเรียนทุกคนร่วมนั่งสมาธิเจริญจิตภาวนา และในวันนี้นักเรียนทุกคนต้องส่งสมุดบันทึกความดี ซึ่งนักเรียนได้ตั้งสัจจะเขียนบันทึกความดีว่าภายในแต่ละวันจะทำความดีอะไรเป็นพิเศษ เป็นการฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีปัญญา พร้อมนำตนเข้าสู่กระแสธรรม เส้นทางแห่งการคิดดี ทำดี

๗. กิจกรรมนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ กลุ่มแกนนำร่วมกับครูวิชาวิทยาศาสตร์ จัดทำนิทรรศการเนื่องในวันวิทยาศาสตร์ โดยเผยแพร่โครงการตามพระราชดำรินิหลวง อาทิจ ฝนหลวง การปลูกหญ้าแฝกเพื่อให้เพื่อนนักเรียนได้เห็นแบบอย่างของพระผู้มีปัญญา กษัตริย์นักวิทยาศาสตร์ ผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรมและความเสียสละ รับผิดชอบต่อประเทศชาติ โดยนิทรรศการจะจัดแสดงที่ห้องประชุมและเวียนให้นักเรียนเข้าไปชม แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๘. กิจกรรมอดออมกับกระปุกไม้ไผ่ถวายเป็นพระราชกุศล รณรงค์ให้นักเรียนอดออมเงินในกระปุกไม้ไผ่วันละบาททุกวันเป็นเวลา ๑ เดือน และจัดให้มีการประกวดตกแต่งกระปุกออมสิน เมื่อครบกำหนดอดออมเงินก็จะเก็บกระปุกออมสิน รวบรวมเงินที่ได้จากทุกคนร่วมทำบุญกับมูลนิธิพระดาบสร่วมโครงการในหลวงต่อไป

๙. กิจกรรมประดิษฐ์ดอกราชพฤกษ์เฉลิมพระเกียรติ เป็นการประดิษฐ์ดอกไม้สัญลักษณ์วันพ่อ โดยครูและบรรดานักเรียนมาร่วมกันทำงานเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ แล้วนำมอบแก่กันโรงเรียน และบุคคลทั่วไป และยังได้มีการสร้างนิสัยรักการเสียสละ โดยให้เยาวชนร่วมกันบริจาคหนังสือให้กับเยาวชนผู้ด้อยโอกาสอีกด้วย

๕. ผลสะท้อนจากความสำเร็จ

การดำเนินโครงการ สาธิตสร้างสรรค์ ๙ วัน ๙ กิจกรรม ทำดีถวายในหลวงรัชกาลที่ ๙ ของกลุ่มเยาวชนศิลปากรน้อย ร้อยดวงใจ ถวายในหลวง เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่มีความโดดเด่นในลักษณะพหุคุณธรรมและพหุกิจกรรม ที่มุ่งหมายจะแก้ปัญหาคุณธรรมอันเกิดจากการห่างเหินจากพุทธศาสนา ปัญหาสัมพันธภาพระหว่างเด็ก - ผู้ใหญ่ นักเรียน - ครู อาจารย์ ตลอดจนปัญหาสิ่งแวดล้อมรอบตัว กิจกรรมหลักทั้ง ๙ ในโครงการเดียวเป็นการสร้างสรรค์กิจกรรมหลากหลายบนฐานของพลังข้อมูล เป็นงานใหญ่ที่มีขอบเขตกว้างขวางน่าจะเกินกำลังของนักเรียนที่จะคิดและทำเองได้ หากทว่าเยาวชนกลุ่มแกนนำนี้ได้ประกาศเจตนามุ่งมั่น พร้อมจะเป็นผู้นำทางความดี เป็นต้นแบบของผู้มีคุณธรรมจริยธรรม น้อมนำพระพุทธศาสนาใส่ตน ร่วมลงไม้ลงมือ ระดมพลังปัญญาสร้างสรรค์และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ด้วยใจมุ่งมั่น ตั้งใจ เพียรพยายาม และมีความสุขกับการงานที่ได้ทำเป็นที่ประจักษ์ชัด

จุดเด่นของโครงการอยู่ที่การกำหนดใช้วันพระ ๙ วัน มาเป็นวันสำคัญในการจัดกิจกรรม นอกจากนี้ยังมีวิธีคิดเชิงยุทธศาสตร์และใช้ยุทธวิธีที่สามารถสร้างการรับรู้และสานการมีส่วนร่วมกับคนทั้งโรงเรียนได้ ถือเป็นกระบวนการทางปัญญาที่เด็ก ๆ เข้าไปสัมผัส เกิดเป็นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ถอดรหัสคุณธรรมใส่ตัว และน้อมนำใส่ใจ ซึ่งทั้งหมดเป็นไปเพื่อที่จะส่งเสริมศักยภาพของเยาวชนให้มีจริยธรรม มีลักษณะของเยาวชนที่พึงประสงค์ เป็นเยาวชนที่เป็นความหวังของประเทศชาติในอนาคตต่อไป

หลังจากดำเนินงานครบทั้ง ๙ กิจกรรมแล้ว นักเรียนและสมาชิกผู้ร่วมโครงการได้จัดทำแบบทดสอบประเมินผลการทำกิจกรรมของโครงการทั้งหมด ผลปรากฏว่า อาจารย์ ผู้ปกครอง บุคลากร และนักเรียนสาธิตมีความสามัคคีปรองดองกันมากยิ่งขึ้น ช่วยกระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน โดยทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของวันสำคัญทางพุทธศาสนา กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนถึงพร้อมด้วยคุณธรรมความดีทั้งกาย วาจา และใจ ได้ใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่า มีประโยชน์ต่อสังคม และสามารถพัฒนาตนเป็นบุคลากรที่ดีของประเทศชาติต่อไปในอนาคต

“ผมเป็นคนหนึ่งที่ร่วมบวชเณร ตอนแรกก็ตั้งใจแต่จะบวชถวายในหลวง แต่พอบวชแล้ว ได้มีโอกาสเรียนรู้ข้อธรรม บทสวดมนต์ การฝึกปฏิบัติสมาธิ แรกๆ ก็ติดขัดบ้าง แต่สักพักก็เริ่มเป็น เริ่มเห็นข้อดีที่จะนำมาใช้ได้กับตัวเอง พอมีสมาธิก็จะคิดอ่านอะไรได้ดีขึ้น อ่านหนังสือได้นานขึ้น เอามาใช้ในการเรียนได้

พอสี่กกลับมา เรามีกิจกรรมนั่งสมาธิเจริญจิตภาวนาทุกวันพระ ผมกับเพื่อนและน้องๆ ที่บวช ก็จะมาเป็นผู้นำนั่งหน้าแถว พาเพื่อนคนอื่น ๆ สวดมนต์ นั่งสมาธิ มาเป็นแบบให้เขา มาช่วยสอน แนะนำ บางอย่างที่เราเรียนรู้มาจากพระ”

นายนิติ เอี่ยมขจร
ผู้เข้าร่วมโครงการ

“สมุดบันทึกความดีที่เราเริ่มรณรงค์ให้เพื่อนนักเรียนมองความดีง่าย ๆ ใกล้เคียง ๆ ตัว เริ่มระบุ ความดี เท่าที่ตัวเองพอจะทำได้ เช่น ตั้งใจเรียน ไม่คุยเวลาครูสอน ประหยัดเงิน ฯลฯ ซึ่งได้รับความร่วมมือ ดีมาก ๆ เพราะไม่ฝืนตัวเองเกินไป ค่อยเป็นค่อยไปตามธรรมชาติของวัย”

น.ส.รุจิรา วงษ์สวรรค์
นักเรียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร

“การออมเงิน เป็นการเก็บเงินวันละบาทจากการลด ละ เลิก การใช้จ่ายซื้อของที่ไม่มี ประโยชน์วันละนิดละหน่อยมาหยอดกระปุก กลุ่มเยาวชนฯ รณรงค์นอกห้องเรียนครูในห้องก็สอน การทำรายรับรายจ่ายควบคู่ด้วย สอดคล้องกัน ทำให้เด็กๆ เห็นคุณค่าของการใช้เงิน เกิดการ ตระหนักคิดเริ่มมองเห็น คิดต่อ เริ่มออมเพื่อคนอื่น เพื่อสร้างประโยชน์ต่อผู้อื่น

ตอนเด็กแก่นำพาทำดอกไม้ ครูก็พาเด็กคิดว่าเราจะทำทำไม ก็เริ่มทำเผยแพร่ ทำแจกผู้ใหญ่เป็นที่ระลึก จากนั้นก็เริ่มขยายผลชวนครูชำนาญการมาลงชุมชนสอนคนทั่วไปที่สนใจให้ประดิษฐ์ดอกไม้เป็นวิชาชีพ เป็นการนำความรู้สู่ชุมชน”

อาจารย์สุมาลี ทรงศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม

“ปัญหาในโรงเรียนมีหลายเรื่องที่เราอยากแก้ไข เราเริ่มคิดจากเรื่องง่ายๆ ตอนแรกตั้งใจทำกิจกรรมสั้นๆ แค่ ๙ วัน วันละ ๑ กิจกรรม ทำเฉพาะวันพระ ก็จะใช้เวลาแค่ ๓ เดือน เรามองอย่างประมาณตัวเอง ตามนิสัยของเด็กสาธิต แต่พอเริ่มทำ ก็เริ่มขยายเพิ่มขึ้น โชคดีที่โรงเรียนเรามีคนน้อย ความสนใจคล้ายๆ กัน ก็ร่วมมือกันดีมาก แรกๆ บางคนไม่เข้าใจ คิดว่าต้องนั่งสมาธิบ่อยๆ มีแต่เรื่องพระพุทธรูปศาสนา เราก็พยายามขยายกิจกรรมให้เข้าใจเพื่อนๆ น้อยๆ ชวนอาจารย์หลายๆ วิชามาเข้าร่วม เป็นบูรณาการคุณธรรมนำความรู้

กิจกรรมหลายๆ อย่าง เราใช้ศิลปะเข้ามาเป็นสื่อ เป็นหนทางกลมเกลียวจิตใจ ศิลปะจะทำให้งานยากๆ ง่ายขึ้น เพราะศิลปะเป็นเรื่องที่คนเข้าถึงง่าย โดนใจ

การทำโครงการนี้ใช้เวลานานมาก ทำงานหนักมาก ต้องแบ่งเวลาเรียนและทำงาน เหนื่อยมาก มีท้อบ้าง แต่พอนึกถึงในหลวง ท่านเหนื่อยกว่าเราเป็นร้อยพันเท่า ก็เกิดใจสู้ที่จะทำให้เสร็จไม่ว่าจะเจออุปสรรคใดๆ เป็นความเหนื่อยที่อึดใจ แต่เดิมคิดว่าทำความดีง่ายแค่พูด แค่เขียน แต่มันยังไม่ใช่จริงๆ ความดีทำได้ไม่ยากแต่ต้องคิด ต้องตั้งใจทำ ลงมือทำ เมื่อทำแล้วก็จะรับรู้เองจะภาคภูมิใจ โครงการนี้เป็นความดีที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่ทำมาในชีวิต”

นางสาวพิมพ์พาวดี ฉายศรีศิริ
ประธานโครงการ

โครงการสร้างความสมานฉันท์สามัคคี คืนชีวิตสู่แดนใต้ให้ปลอดภัยร่วมใจถวายในหลวง

โดยกลุ่มเยาวชนไทยสานใจใต้
โรงเรียนนราสิกขาลัย จ.นราธิวาส

โครงการสร้างความสมานฉันท์สามัคคีคืนชีวิตสู่แดนใต้ให้ปลอดภัย ร่วมใจถวายในหลวง สร้างจิตสำนึก ปลุกฝังความคิดในทางที่ถูกต้องและตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการช่วยสร้าง ความสมานฉันท์สามัคคีใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้กลับมาดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุข คืนสันติสุข ให้แก่พี่น้องชาวไทย รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตและปัญญาให้แก่เยาวชนและประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้รู้เท่าทัน รู้จักหลีกเลี่ยงต่อการถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดีของผู้ไม่หวังดี เพิ่มพูนทักษะในการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง มีการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลจากประชาชนที่ประสบ เหตุการณ์โดยตรง มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการรณรงค์ให้เยาวชนได้ทำความดี เช่น จัดค่าย อบรมในโรงเรียน จัดการประกวดเขียนเรียงความและคำขวัญ หรือการออกพื้นที่เพื่อช่วยพัฒนา ศาสนสถานและให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เป็นการเข้าไปแก้ไขปัญหามในส่วนที่เป็นจุดเล็กๆ ก่อน ที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหามในส่วนที่เป็นจุดใหญ่ๆ ต่อไป เพื่อให้การแก้ไขปัญหามเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ

๑ ■ มองเห็นปัญหา มีปัญญาเห็นโอกาส

“วาระแห่งชาติที่ยิ่งใหญ่ หนูทำได้ด้วยใจต่อใจ”

เนื่องจากในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในช่วงระยะที่ผ่านมาอยู่ในขั้นวิกฤตที่เป็นปัญหาเรื้อรังยากต่อการแก้ไข ได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาซึ่งทำให้สถานศึกษาต้องปิดเรียนอยู่เสมอ ทำให้นักเรียนมีเวลาเรียนน้อยกว่าที่อื่นๆ สื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ วิทยุ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่างเผยแพร่ปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้นักท่องเที่ยวไม่กล้าที่จะเดินทางมาท่องเที่ยว รายได้ของจังหวัดก็ลดน้อยลง เศรษฐกิจของจังหวัดก็ตกต่ำลง การประกอบอาชีพของประชาชนก็มีความยากลำบากมากขึ้น ส่งผลให้วิถีชีวิตของชาวบ้านเปลี่ยนไป จากที่เคยออกจากบ้านในตอนเช้ามีดเพื่อออกไปทำงาน และกลับบ้านในตอนดึก ก็ต้องออกจากบ้านในเวลาสายๆ และก็ต้องรีบกลับบ้าน โดยเฉพาะสภาพจิตใจของชาวบ้านที่อยู่ภาวะหวาดระแวง และมีความกลัวกับภัยที่อาจเกิดขึ้นกับตนเอง ชาวบ้านก็มีความเข้าใจผิดว่าสาเหตุของการเกิดปัญหา คือ ความขัดแย้งทางด้านศาสนา ทำให้ขาดความสามัคคี ดังนั้น ทางกลุ่มจึงต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว โดยต้องการที่จะส่งเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของชาวบ้านให้มีความเข้าใจกันมากขึ้นเพื่อที่จะให้เกิดความสามัคคี

ใครจะเป็นคนอธิบายสาเหตุ ที่มาแห่งความเปลี่ยนแปลงที่น่าเศร้าสลดนี้ ใครจะมีคำตอบบอกกล่าวให้แก่ผู้สูญเสีย และใครจะช่วยเยียวยาฟื้นฟูให้ชีวิตคืนสู่ปกติ ทุกที่ทุกทางมีแต่ความไม่เข้าใจ มีคำถามที่ไม่มีคำตอบ มีความกลัวหวาดระแวง ทุกหนทุกแห่งดูไม่ปลอดภัย ลูกหลานไปไหนจะได้กลับบ้านมาหรือไม่ ถ้าเป็นอะไรไปใครจะรับผิดชอบ ใครจะคลี่คลายเรื่องน่าสะพรึงกลัวนี้ และจะคลี่คลายด้วยวิธีการใด ช่างมีดมนไม่เห็นทาง

เด็กนักเรียนทั้ง ๘ คน ดังนี้

นายสุรนนท์	นิลมาล	ประธาน
นายประทุมพงศ์	หนูเสน	รองประธาน
น.ส. อังศนา	จักรกาญจน์	รองประธาน
น.ส. สิริสุข	เดียวโล่	เลขานุการ
น.ส. มุสลีฮา	เจ๊ะซอ	เหรัญญิก
นายเกษม	สุขช่วย	ประชาสัมพันธ์
นายสรวิษญ์	ภูเบญญาพงศ์	สวัสดิการ
น.ส. ปิยาภร	มากแก้ว	สวัสดิการ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ห้อง ๖/๖ โรงเรียนนาราสิกขาลัยก็มีความสงสัยในเหตุการณ์ภัยร้ายที่เกิดขึ้นในดินแดนถิ่นเกิดของตน พวกเขามีคำถามมากมายที่ต้องการจะได้คำตอบ เขามีความปรารถนาที่จะให้ความเดือดร้อนทุกข์เข็ญเหล่านี้ได้รับการเยียวยาแก้ไข เพื่อที่จะได้เห็นรอยยิ้มในบ้านของพวกเขากลับคืนมา

กลุ่มเยาวชนนี้ตัดสินใจที่จะเริ่มลงมือทำงานด้วยตนเอง ทำโครงการคุณธรรมภายใต้ชื่อ “การสร้างความสมานฉันท์สามัคคีคืนชีวิตสู่แดนใต้ ให้ปลอดภัย ร่วมใจถวายในหลวง” ของพวกเขาอย่างตรงไปตรงมาที่สุดเท่าที่เยาวชนวัย ๑๗-๑๘ ปีจะพอนึกออกคือ เมื่อสงสัยก็จำเป็นจะต้องหาคำตอบจากคนรอบข้างทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

๒. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ภูมิคุ้มกันทางจิต และวิธีคิดพัฒนาปัญหาจากปัญหารุมเร้าเหล่านี้ ไม่อาจเกิดขึ้นได้จากจิตที่เป็นอกุศล อกุศลเท่านั้นจึงจะเร้ากุศลให้เกิดตามได้ ความเป็นกุศลยิ่งใหญ่ของเยาวชนกลุ่มนี้ คือ การทำความดีเพื่อพระเจ้าอยู่หัว คือการทำตามรอยยุคลบาทที่ทรงงานหนักเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น ซึ่งเป็นคนเล็กคนน้อย พวกเขาต้องการทำโครงการตอบแทนพระคุณพระเจ้าอยู่หัว เพื่อตอบแทนคุณแผ่นดินถิ่นเกิด ใจของพวกเขาจึงไพศาลกว้างขวาง ก้าวข้ามเลยพ้นขอบแห่งความพอใจ ไม่พอใจ ความอยากไม่อยาก หรือกังวลอยู่กับเรื่องของตนเองเท่านั้น ทุกคนเป็นนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ ทุกคนต้องเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับนักเรียนมัธยม ๖ เหมือนในสังคมนี้ แต่จิตที่มีพลังแห่งคุณธรรมความดีงาม มักจะมีปัญญาชาญฉลาด สามารถจัดการแบ่งเวลา แบ่งสมอง และสองมือ ที่มีเท่ามนุษย์อื่น ใช้ชีวิตเพื่อตนเอง และผู้อื่นได้อย่างน่ายกย่องชมเชย

๑. หลักธรรมทางพุทธศาสนา

❖ ไตรสิกขา ได้แก่ ศีล สมาธิ ปัญญา

กลุ่มเยาวชนแดนใต้นี้ เข้าสู่โครงการด้วยท่าทีการเรียนรู้ ด้วยคำถามในสิ่งที่ไม่รู้ ไม่เข้าใจ จึงจำเป็นอยู่เองที่จะต้องมีส่วนร่วมคารวะ มีเจตจำนงมุ่งมั่น บริสุทธิ์ เป็นที่น่าเชื่อถือไว้วางใจในสายตาของผู้อื่น เพื่อที่จะได้รับความร่วมมือร่วมใจ เป็นอย่างดี แม้จะต่างศาสนาแต่ใจเป็นไทยด้วยกัน ยอมรับความแตกต่าง หลากหลาย พร้อมทำความเข้าใจอย่างไม่ทอดยวแน่นอนว่าเขาจะต้อง ประพฤติ ปฏิบัติตน ด้วยศีลพื้นฐาน และพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่าง ด้วยสมาธิ และมีความแยบคาย รู้เท่าทันตนเองจึงเข้าใจผู้อื่นได้

❖ **พรหมวิหาร ๔** ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

ท่ามกลางความเดือดร้อนที่ชุมชน และโรงเรียนตกอยู่ภายใต้อันตรายที่คุกคาม ความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน การพาตัวเองเข้าเผชิญกับภัยที่มองไม่เห็น ต้องอาศัยจิตใจที่เปี่ยมด้วยความเมตตาเป็นบารมีเบื้องต้น พร้อมทั้งความ กรุณาอยากช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ มีมุทิตา ตลอดจนข้อสุดท้ายที่สำคัญคือ อุเบกขา ไม่หวั่นไหวด้วยรักหรือชัง แต่มุ่งมั่นทำกิจอันควรด้วยความรับผิดชอบ

❖ **อริยสัจ ๔** ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค

เป็นความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงปัญหาความเดือดร้อนที่ซับซ้อนซึ่งชุมชนกำลังเผชิญ อยู่ร่วมกัน แต่ไม่รู้สาเหตุวิธีการที่จะอยู่โดยปลอดภัยย่อมต้องขจัด “ความไม่รู้” ออกไปก่อน ดังนั้นคุณธรรมที่พวกเขาเลือกคือ “เรียนรู้ความจริง” อันเป็นเหตุ แห่งทุกข์ก่อน จึงจะสามารถดำเนินไปสู่การแก้ปัญหาได้ต่อไป

๒. พระบรมราชาวาท และพระราชดำรัส เรื่องความสามัคคี

“พระพุทธเจ้าก็ตรัสไว้ว่า บุคคลใดประกอบความดี คุณความดีนั้นย่อมต้องสนอง ตอบ ข้าพเจ้าจึงขอชักชวนแต่ละท่านให้พยายามบำเพ็ญความดีด้วยน้ำใจอันบริสุทธิ์ แม้ บางโอกาสอาจจะต้องเสียสละบ้าง ก็จงมานะอย่าท้อถอย จงสมัครสมานสามัคคีร่วมมือ ร่วมใจ กันให้มั่นคงด้วยดี ทั้งนี้เพื่อความสุขสวัสดิ์ของท่าน และเพื่อความวัฒนาถาวรของประเทศ ชาติอันเป็นที่รักของเราทั้งหลาย...”

“วิถีชีวิตของบุคคลนั้นย่อมมีภัยอันตราย มีอุปสรรค และเคราะห์ดี เคราะห์ร้าย ผ่าน เข้ามาเนือง ๆ ทุกคนจำเป็นต้องเตรียมใจให้พร้อมทุกเวลาที่จะเผชิญและต่อสู้แก้ไข ความไม่ปกติเดือดร้อนต่างๆ ด้วยเหตุผล หลักวิชาความถูกต้อง รอบคอบและสามัคคีธรรม...”

“อันแผ่นดินไทยของเรานี้ ถึงจะเป็นที่เกิดที่อาศัยของคนหลายเชื้อชาติ หลายศาสนา แต่เราก็อยู่ร่วมกันโดยปกติราบรื่นมาได้เป็นเวลาช้านาน เพราะเราต่างสมัครสมานกัน อุตส่าห์ช่วยกันสร้างบ้านเมือง สร้างความเจริญ สร้างจิตใจ สร้างแบบแผนที่ดีขึ้น เป็นของเราเอง ซึ่งแม้นานาประเทศก็น่าจะนำไปเป็นแบบฉบับได้ เพราะฉะนั้นถ้าเราทั้งหลายมีความสามัคคี มีเหตุผลอันหนักแน่น และมีความรู้ความเข้าใจอันถูกต้อง ชัดเจนในสถานการณ์ที่เป็นจริง ต่างคนต่างร่วมมือร่วมความคิดกันในอันที่จะช่วยกัน ฝ่าฟันคลายุปัญหา และสถานการณ์ที่หนักให้เป็นเบา ไม่นำเอาประโยชน์ส่วนน้อยเข้ามาเกี่ยวข้อง ให้เสียหายถึงประโยชน์ส่วนใหญ่ของชาติบ้านเมือง เชื่อว่าเราจะสามารถ รักษาชาติประเทศ และความผาสุกสงบที่เราได้สร้างสม และรักษาสืบต่อกันมาช้านาน นั้นไว้ได้..”

๓. กระบวนการทำดี

กลุ่มเยาวชนไทยสนใจใฝ่ใจได้จัดกิจกรรมต่างๆ เป็นเครื่องมือในการทำงาน ดังนี้ คือ

๑. กิจกรรมภายในโรงเรียน

❖ กิจกรรมการจัดค่ายอบรมเรื่อง “แนวทางการดำเนินชีวิตของคนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างไรให้ปลอดภัย”

เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้และขยายผลไปยังชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ โดยเป็นการบรรยายให้ความรู้และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น มีนักเรียนที่เป็นแกนนำในการขยายผลเข้าร่วมโครงการและจัดให้มีการติดตามผลในพื้นที่แต่ชุมชนต่อไป

- ❖ กิจกรรมประกวดเรียงความเรื่อง “เหตุการณ์ความไม่สงบชายแดนภาคใต้ในมุมมองของข้าพเจ้า”

เพื่อให้นักเรียนภายในโรงเรียนได้สะท้อนความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ความไม่สงบ และได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี มีนักเรียนส่งเรียงความเข้าประกวดทุกระดับชั้น

- ❖ กิจกรรมประชาสัมพันธ์โครงการคุณธรรมผ่านรายการวิทยุช่วง “วัยคิดวัยสร้างสรรค์” เพื่อโน้มน้าวใจให้คนไทยมีความสามัคคีต่อกัน ร่วมทำความดีถวายในหลวง

- ❖ กิจกรรมสวดมนต์และละหมาดในตอนเช้าหน้าเสาธง ให้นักเรียนทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิมได้ทำความดีถวายในหลวงร่วมกัน โดยประสานงานกับกรรมการนักเรียนเป็นผู้นำกิจกรรม

๒. กิจกรรมภายนอกโรงเรียน

❖ กิจกรรมการออกชุมชนเพื่อรับฟังปัญหา

จัดทำแบบสำรวจบันทึกสภาพความเป็นอยู่ โดยแบ่งการสำรวจในชุมชนต่างๆ ทั้งที่เป็นชุมชนเมืองและชุมชนชนบท เป็นหมู่บ้านซึ่งเป็นที่อยู่ของนักเรียนในกลุ่มเอง คือบ้านของ น.ส.สิริบุษ เตียวโล่ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีบ้านชาวไทยมุสลิมเป็นจำนวนมาก รายล้อมรอบบ้านชาวไทยพุทธอยู่ และตำบลบางปอ หมู่บ้านโคกคิตี ซึ่งมีไทยพุทธอยู่มากกว่าไทยมุสลิม

❖ กิจกรรมพัฒนาศาสนสถานทั้งวัดและมัสยิด

เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับศาสนสถานต่างๆ และบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน เป็นกิจกรรมร่วมกันทำความสะอาด

❖ กิจกรรมเยี่ยมผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ

เพื่อเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจตามโรงพยาบาลและชุมชนดังนี้

- คุณครูจุฬาลิขิต ปงกันมูล และคุณครูสิรินาถ ถาวรสุข ซึ่งได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ล้อมจับตัวประกันที่โรงเรียนกุฉินิจลือปะ
- นายจอด ไชยแดง ซึ่งถูกลอบยิง ทำให้ขาขวาเดินไม่สะดวก
- หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ หรือหมู่บ้านแม่หม้าย ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่จัดขึ้นเพื่อรองรับประชาชนที่เสียหัวหน้าครอบครัวไป
- นางเรไร สายแก้ว ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบเนื่องจากสามีถูกยิงขณะไปทำงาน

- กิจกรรมร่วมทอดกฐินสามัคคี ณ วัดบางปอ เนื่องในวันออกพรรษา เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในชุมชน โดยนำต้นกฐินไปถวาย สมทบทุนให้แก่วัด เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาวัดต่อไป

๔. ผลสะท้อนแห่งความสำเร็จ

เป็นโครงการที่มีนัยสำคัญและคุณค่าสูงที่มีใช่เป็นเพียงโครงการเท่านั้น แต่เป็นการช่วยชาติ การตอบแทนคุณแผ่นดินเกิด และการไม่ยอมจำนนทอดธุระต่อเหตุการณ์ความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องและทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ เด็ก ๆ กลุ่มนี้ ได้รวมกลุ่มทั้งเด็กไทยพุทธไทยมุสลิมลุกขึ้นมาอาสาทำโครงการเพื่อสร้างความสมานฉันท์ในบ้านเกิดของพวกเขาเอง เด็กกลุ่มนี้มีความหวังว่า “เมืองนราณาอยู่” ที่มีมาแต่อดีตจะหวนกลับมาสู่บ้านเกิดของเขาอีกครั้ง

วิธีคิด วิธีทำงาน และการลงไม้ลงมือของเด็กทั้ง ๘ คนนี้ มีหัวใจของความสำเร็จที่เด่นชัดประการหนึ่งคือ “จริงใจ และตรงไปตรงมา” นักเรียนทำงานด้วยฉันทะจริงๆ คือความพอใจที่จะพาตัวเองเข้าไปรับรู้ปัญหา เข้าไปเรียนรู้จากเรื่องจริง สถานการณ์จริง วิริยะ คือความกล้าหาญ (หรือที่เราคุ้นกับคำว่า วิริยะ และมักจะแปลว่าความเพียร) จึงสนับสนุนให้การทำงานเดินต่อไปเผชิญเรื่องที่ใคร ๆ คิดว่ายาก และสามารถจับทำเรื่องที่คุณกังวลคิดไปว่า “ทำไม่ได้” ให้เกิดขึ้นได้จริง สิ่งที่นักเรียนทำตรงไปตรงมา นั่นคือใช้สัมพันธภาพระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ไปเยี่ยมเยียนไปหา ไปนั่งรับฟัง นั่งสนทนา ไม่ได้ไปอย่างผู้รู้แล้วหรือผู้มาจัดการ แต่เข้าไปอย่างลูกหลาน ไปด้วยความใส่ใจอยากจะทำใจเสียยาก ผลจึงตรงตามเหตุ คือได้ความร่วมมือร่วมใจกลับมา แม้จะชักชวนพากันข้ามพรมแดนศาสนาร่วมพัฒนาทำความสะอาดวัดทำความสะอาดมัสยิด และที่นำดีเน่ต้นประทับใจคือร่วมกันจัดกฐินสามัคคีในชุมชนโดยพุทธและมุสลิมได้

เมื่อคนมีความจริงใจที่บริสุทธิ์ใสสะอาด เขาก็จะพาตัวเองทำก่อน สภาวะความเป็นผู้นำอยู่ที่การลุกขึ้นลงมือทำเท่านั้นเอง เมื่อมีคนยืนขึ้นบอกแก่ผู้คนที่อาจหาญว่าเขาสนใจอาสาจะทำเรื่องนี้ และลงมือทำจริง พลังของความจริงย่อมเหนี่ยวนำให้ผู้คนที่ตามมาได้เอง เพราะพื้นฐานของมนุษย์คือ ความจริง ความดี และความงาม

๓

ค้ำยสุดยอด
ยุวชนวิถึพุทธ

ค่ายสุดยอดผู้นำเยาวชนวิถีพุทธ

เรียนรู้เพื่อลดละตัวตน ค้นหามิตรภาพ

โครงการคุณธรรมดีเด่นระดับภาคสงฆ์จำนวนหนึ่ง จะได้รับคัดเลือกให้มาเป็นตัวแทนของแต่ละภาคสงฆ์ ๑๘ ภาคสงฆ์ และจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รวมเป็น ๔๘ โครงการงานเข้ามาสู่การประกวดโครงการคุณธรรมรอบรองชนะเลิศระดับประเทศ ซึ่งแต่ละโครงการจะต้องส่งตัวแทนเยาวชนโครงการละ ๓ คน และครูที่ปรึกษา ๑ ท่าน มาอยู่ค่ายสุดยอดผู้นำเยาวชนวิถีพุทธ ซึ่งจัดขึ้นในช่วงระหว่างวันที่ ๒๓-๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ ณ ศรีปทุมลองเสตย์รีสอร์ท และโรงเรียนจุฬารัตน์ราชวิทยาลัย ปทุมธานี โดยมีผู้ร่วมเข้าค่ายโดยประมาณ ได้แก่ เยาวชน ๑๔๔ คน ครู ๔๘ คน ผู้ประสานงานโครงการระดับภาคสงฆ์ ๑๘ คน และพระสงฆ์วิทยากร ๒๐ รูป รวม ๒๓๐ รูป/คน และได้รับการสนับสนุนจากองค์กรทั้งสามคือ กลุ่มกัลยาณมิตรเพื่อการเสริมสร้างเครือข่ายวิถีพุทธ (กคพ.) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สำนักงานรัฐมนตรี และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้ว ยังได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจาก สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ หรือ TK Park

โดยตลอดกระบวนการค่ายคือการเน้นย้ำให้เยาวชนรับรู้ว่าการประกวดโครงการคุณธรรมนี้มิใช่การแข่งขัน แต่เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างมิตรภาพระหว่างกัน และเพื่อสลายความรู้สึกที่ต้องเอาชนะกัน แต่มาเป็นเพื่อนที่ดี รู้รักสามัคคีกัน สามารถกลับไปสร้างเครือข่าย “เยาวชนไทยทำดี” ในพื้นที่ของตนเองและเชื่อมโยงกับเพื่อนๆ ต่างโรงเรียนได้ต่อไป

การจัดค่ายในครั้งนี้ได้ถูกออกแบบและจัดวางเงื่อนไขให้เยาวชนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำที่ดี มีคุณธรรมความรู้ความสามารถความรับผิดชอบกิจกรรมและงานที่เยาวชนได้ปฏิบัตินั้นจะช่วยดึงศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองออกมาให้ได้มากที่สุด เพิ่มพูนและฝึกฝนทักษะการทำงานเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มเดิมและกลุ่มใหม่ มีกิจกรรมที่ช่วยเปิดใจให้มีความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างกัน

นอกจากนี้ ในกระบวนการค่ายยังออกแบบให้มีกระบวนการคัดเลือกโครงการคุณธรรมดีเด่นให้เหลือ ๑๒ โครงการเพื่อเข้าสู่รอบชิงชนะเลิศระดับประเทศต่อไป โดยการคัดเลือกนั้นจะแบ่งการให้คะแนนเป็น ๓ ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนของโครงการ ๓๐% ส่วนของกระบวนการค่าย ๓๐% และส่วนของการที่เพื่อนต่างโครงการลงคะแนนให้ (Vote) อีก ๔๐% การวางเงื่อนไขและออกแบบกิจกรรมให้เพื่อนต่างโครงการได้ไปเรียนรู้โครงการอื่นและลงคะแนนให้ โดยห้ามมิให้ลงคะแนนให้แก่โครงการตนเองนั้น ได้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน และลดความยึดมั่นถือมั่นในงานของตัวเองลงได้ ซึ่งก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สลายการแข่งขันกัน และเปิดประตูความเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันได้มากขึ้นด้วย และจากเงื่อนไขการให้คะแนนดังกล่าวนี้ จึงทำให้โครงการได้โครงการคุณธรรมดีเด่นที่เข้าสู่รอบชิงชนะเลิศระดับประเทศจำนวน ๑๒ โครงการ ซึ่งจะต้องผ่านกระบวนการตรวจเยี่ยมประเมินเชิงประจักษ์ในพื้นที่จริงต่อไป

จากมุมมองของพระกองค์เลขา กกพ. ในฐานะผู้สังเกตการณ์ตลอดค่าย ทุกโครงการงาน ๔๘ โรงเรียน ทุกคนต่างมุ่งหวังให้โครงการของตัวเองสำเร็จผลเข้ารอบ ซึ่งเป็นจิตพื้นฐานของมนุษย์ เข้าประกวดเพื่อชนะ เอาความดีไปชิงชัย อยากให้ความดีของตนชนะ

กิจกรรมและกระบวนการค่ายคุณธรรมนี้ทำให้เด็กมีกิจกรรมร่วมกัน เมื่อเด็กต่างถิ่นมาถิ่น อยู่ด้วยกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน ความเห็นอกเห็นใจเกิดขึ้น เป็นการใช้กระบวนการทางธรรมะให้เด็ก มีเมตตา กรุณา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย ทุกกิจกรรมมุ่งเน้นให้เด็กเสียสละ เอื้อเพื่อ เกิดมิตรภาพความเป็นเพื่อน โครงการใครจะชนะเราก็เป็นเพื่อนกัน อยู่ร่วมกันอย่างพี่น้อง เกิดเห็นอกเห็นใจกันซึ่ง เปลี่ยนผ่านมาเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เกิดเป็นพรหมวิหารในใจ

เด็กทุกคนที่ทำโครงการมีพื้นฐานทางธรรม มีจิตอาสาอยู่แล้ว และเมื่อมองไปหาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเด็กก็จะโน้มไปหาพระคุณของท่าน ตามแนวพระราชดำรัส “ขอให้กลุ่มคนทั่วประเทศ ให้รู้จักสามัคคี” เมื่อเด็กรู้ คือ รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย รู้เหตุ รู้ผล รู้ตน รู้ประมาณ รู้กาล รู้ชุมชน รู้บุคคล เกิดความรู้ตามหลักสัปปริสธรรม ๗

คุณธรรมที่อยู่ในทุกกิจกรรมจึงเป็นกุศโลบายที่จะยกระดับจิตใจของเด็กจากการมุ่งหวังชนะ มาอยู่เหนือลาภ ยศ สรรเสริญ สุข เป็น Learning by Doing ค่ายนี้พระวิทยากรได้ถอดรหัสพระราชดำริของในหลวงมาใช้ผ่านกระบวนการค่าย โดยยึดรากเหง้าของธรรมะ คือ สัปปริสธรรม ๗ ซึ่งเป็นหลักสูงสุดธรรมะเหมาะกับสุดยอดผู้นำยุวชนวิถิพุทธ ที่เป็นสุดยอด เพราะเด็กเหล่านี้มีคุณธรรมสูงสุด เป็นบุคคลมีคุณธรรม รู้รักสามัคคี มีใจที่สุดยอด เสียสละ ทำงานเพื่อสังคม เพื่อชุมชน เพื่อในหลวง พวกเขาทำงานร่วมกัน ผูกจิต ผูกใจ และผูกพันกัน

เหนือสุดเหนือ ไต้สุดได้ไขว้แปดทิศ	ค่ายสุดยอดไม่เคยคิดแยกได้เหนือ
ถิ่นอุบลหนออีสานก็ว่านเครือ	คือเลือดเนื้อพันผูกผูกพ่อเดียว

พระอาจารย์สังคม ธนปัญญา วัดป่าบ้านค้อ จ.อุตรธานี
รองประธานกรรมการดำเนินงานเครือข่ายโรงเรียนวิถิพุทธ (กกพ.)

การละลายความคิดในเรื่องการแข่งขัน เป็นวัตถุประสงค์หนึ่งของค่าย ทุกกิจกรรมที่พาเด็ก ๆ ทำ พระวิทยากรจะพูดสอดแทรกให้แง่คิด พระจะเปิดประเด็นให้เด็ก ๆ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากคนอื่น พยายามพาเด็ก ๆ ให้เห็นคุณค่าของตัวเอง และในคนอื่นผ่านการชื่นชมโครงการ

กิจกรรมช่วงแรกจะเป็นจุดเปลี่ยนละลายพฤติกรรม เช่น **กิจกรรมดีใจเสียใจ** เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กแต่ละคนพูดถึงตัวเอง เรื่องที่เขารู้สึกดีใจและเสียใจ เป็นโอกาสที่เด็กจะรู้จักกันลึกซึ้งขึ้น เห็นใจกันมากยิ่งขึ้น เขาเห็นการก้าวผ่านชะตากรรมของเพื่อน เห็นว่าชีวิตแต่ละคนมันลำบาก เขาจะเห็นคุณค่าในคนแต่ละคน

เด็กทุกคนที่มาจากทั่วสารทิศจะกระจายไปอยู่กลุ่มต่างๆ ทุกกิจกรรมที่ทำจะวัดผลเป็นกลุ่ม ไม่ใช่โรงเรียนหรือทีมงานใดทีมงานหนึ่ง พวกเขาต้องรับผิดชอบร่วมกัน การทำงานร่วมกันตลอดเวลาทำให้บรรยากาศการแข่งขันลดลง สนุกกันเร็วขึ้น ส่วนช่วงหลังของการอยู่ค่าย จะเป็นการทำงานแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

การแข่งขันเป็นอุปายกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรคงาน ให้เอาการแข่งขันมาสร้างชิ้นงาน เน้นให้เขาสร้างสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สร้างงานที่ต้องเกาะเกี่ยวกัน สร้างเครือข่ายร่วมกัน

ค่ายนี้มีทัศนทรัพย์จริงๆ เด็กได้ใช้พลังชีวิต เด็กได้โอกาสสร้างงานที่ดีมีคุณค่า การที่เขาได้มาอยู่ค่ายคุณธรรมร่วมกัน เป็นการเปิดมุมมองใหม่ไม่ใช่การแข่งขัน เขามาค้นพบการแข่งขันอย่างหนึ่ง ที่ทุกคนจะได้เข้าเส้นชัย คือ โครงการคุณธรรมที่เขาทำไม่ใช่แค่เพื่อชุมชนเขาเท่านั้น แต่เป็นเครือข่ายความดี ที่ใครอยู่ไหนก็ทำตรงนั้น ต่างคนต่างทำ แต่สิ่งที่ทำนั้นเป็นการสร้างสิ่งดีๆ ในสังคม "ไม่ว่าจะได้รางวัลหรือไม่ก็ตาม เขาจะทำสิ่งดีๆ ต่อไป"

พระมหาประสิทธิ์ ญาณปทีโป วัดธรรมมาภิตาราม กรุงเทพฯ

เลขานุการฝ่ายค่ายสุดยอดผู้นำยุวชนวิถิพุทธ / พระวิทยากร

“เด็กพวกนี้มีทุนคืออยู่แล้ว เขาเก่ง พร้อมทั้งจะเรียนรู้” ช่วงแรกๆ เด็กก็เกร็ง แต่เมื่อทำงานกลุ่ม บรรยากาศเริ่มคลี่คลาย เด็กเริ่มสนุกกับงาน เกิดความสามัคคีรักใคร่กัน ค่ายนี้เป็นค่ายที่เปิดโอกาสให้เขาได้แสดงพลังออกมา โดยมีการทำกิจกรรมเพื่อเปิดใจเด็ก เช่น กิจกรรม Dhamma Walk Rally เป็นกิจกรรมสัมผัสธรรมชาติสภาพแวดล้อม ให้เด็กนั่งบนพื้นดินใกล้ๆ ต้นไม้ ไต่กลิ้งดิน โอบต้นไม้ พิจารณาใบไม้ ให้เขาได้เห็นธรรมชาติ และย้อนกลับมามองเห็นตัวเอง กิจกรรม Change Management เราสอนให้เด็กเข้าใจความเปลี่ยนแปลง สร้างกิจกรรมให้เขาเห็นว่า เมื่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลง เราจะจัดการตนเองอย่างไร เป็นกิจกรรมบ่มเพาะปัญญา เห็นถึงนิจจัง ซึ่งเป็นหัวใจพระพุทธศาสนา เป็นต้น การที่เขาต้องมากินอยู่ร่วมกัน ๗ วันเต็มๆ ทำให้เขาเปิดใจรักกัน เข้าหากันได้ เด็กๆ ได้เปิดโลก ปรับเปลี่ยนทัศนคติ เป็นเรื่องยากที่จะรวมคนเก่งมาอยู่ด้วยกัน แล้วทำให้พวกเขาเกิดการยอมรับปรับตัว ได้กะเทาะตัวเองผ่านกิจกรรมต่างๆ เขาได้มาหยุดเพื่อดูตนเอง มองย้อนกลับไปในตัวเองแล้วก้าวต่อไปทำในสิ่งที่ดีขึ้น เป็นการพัฒนาตัวเอง

อาตมาประทับใจ กิจกรรมแสงเทียนแสงธรรม เป็นกิจกรรมที่让孩子ทบทวนตัวเอง ด้วย ๒ มือ ๒ เท้า ๑ มั่นสมอง ว่าได้จากใคร กิจกรรมนี้เด็กจะนึกถึงพระคุณพ่อแม่ เกิดความกตัญญู นอกจากนี้กิจกรรมฐานต่างๆ เด็กก็จะได้ข้อคิดเล็กๆ น้อยๆ ไปใช้ในกิจวัตรประจำวัน กิจกรรมละคร ทุกกลุ่มทำละครเกี่ยวกับการทำดีถวายในหลวง ทั้งคิดเอง แสดงเอง กำกับเอง เด็กตั้งใจดีมาก

พระอาจารย์ทรัพย์ชู มหาวิโร วัดอัมพวัน กรุงเทพฯ

พระวิฑายากร

๑๖๒ เยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง

สะท้อนย้อนมองตน

“เราได้ฝึกการยอมรับ ได้เรียนรู้จากโครงการของเพื่อนคนอื่น เราได้เห็นข้อผิดพลาดของงานเรา เป็นการเปิดโลกทัศน์ของเราให้กว้างขึ้น”

น.ส.สุพัตรา เหลาสิ่ง
ร.ร.ประจักษ์ศิลปาคาร จ.อุดรธานี

“ตอนที่ยังไม่ได้ไปค่าย เราก็คิดว่างานของเราดีที่สุด เราเก่งแล้ว แต่พอไปเห็นงานของโรงเรียนอื่นๆ ทำให้กลับมามองเห็นข้อดี ข้อด้อยของคนอื่นเปรียบเทียบกับของเรา”

ด.ญ.อนุธิดา อุตสุรินทร์
ร.ร.บ้านปากคะยาง จ.สุโขทัย

“ตอนทำโครงการรู้สึกกลัวๆ กล้าๆ เพราะไม่กล้าทำอะไรใหม่ๆ คิดแต่เรื่องการแข่งขันเอาชนะ แต่พอเริ่มทำโครงการ จนได้เข้ามาถึงค่ายคุณธรรมนี้ ความอิจฉา ความกดดันที่อยากจะชนะละลายหายไปเลย ความคิดและพฤติกรรมเปลี่ยนไปเลย คลายใจไปเลย รู้สึกแต่ความชื่นชมในโครงการคุณธรรมของทุกโรงเรียน รับรู้ถึงความสามารถของเพื่อนทุกๆ คน เป็นงานที่ดึงศักยภาพที่อยู่ภายในของทุกคนออกมาใช้ หนูดีใจและภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการคุณธรรม ดีใจที่มีโอกาสทำดี ถวายในหลวง”

น.ส.กนกกริชต์ พูลเพิ่ม
ร.ร.สระบุรีวิทยาคม จ.สระบุรี

“ค่ายนี้เป็นนวัตกรรมครั้งใหม่ที่เด็กไทยไปรวมกัน ทำงานดี ๆ ถวายในหลวง แต่เดิมเราอยู่ในโลกแคบๆ ของตัวเอง พอได้ไปค่ายเหมือนได้เที่ยวทั่วประเทศ เปิดโลกกว้าง ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเพื่อนทั่วทุกภาค แม้จะอายุเท่าๆ กัน แต่ดูเหมือนเขาโตกว่าเรา เขาเก่งกันทั้งนั้น พอกลับจากค่าย เราช่วยเหลือตัวเองได้ดีขึ้น รู้จักทำอะไรให้คนอื่น ๆ เรียนรู้ที่จะปรับตัว อยู่ในค่ายเหมือนเราตัวเล็กนิดเดียว เป็นเด็กธรรมดา ไม่สำคัญ แต่เราได้ว่าเรามีศักยภาพที่จะทำความดีได้เหมือนคนอื่น ๆ ขึ้นอยู่ว่าเราจะทำหรือเปล่า”

น.ส.รุจิรา วงษ์สุวรรณค์

ร.ร.สาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร จ.นครปฐม

“เป็นเรื่องน่าภาคภูมิใจที่เราทำโครงการขึ้นหนึ่ง เริ่มจากเรียนรู้กันภายในโรงเรียน ขยายไปในชุมชน ถวายในหลวง และเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ เพื่อน ๆ ที่รู้จักในค่ายเป็นตัวอย่งที่เราดูเป็นแบบอย่างเพื่อพัฒนาตัวเองได้ ค่ายนี้เป็นเสมือนแรงกระตุ้นให้เรามีโอกาสรู้คุณค่าในตัวเอง”

น.ส.สุพรรณษา ธรรมสโรช

ร.ร.ปรางค์กู่ จ.ศรีสะเกษ

“เราได้คิด ได้ทำเหมือนเด็กคนอื่น เป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้เราได้รู้จักคิดพิจารณา
เราก็ก็นอนบอยอยู่ในกะลา พอมาทำโครงการ มาเข้าค่ายก็เหมือนเปิดโลก เอากะลาที่ครอบไว้ออกไป
ไปจากตัว เรียนรู้โลกจากเพื่อนๆ แล้วนำข้อดีมาประยุกต์ใช้ เป็นคนที่ตีความรับผิดชอบมากขึ้น”

น.ส.วารุณี ปิ่นฮวน

ร.ร.สาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร จ.นครปฐม

“เรามาค่ายนี้ไม่ใช่เพื่อมาแข่งขัน แต่เป็นการมาเพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละคนได้พัฒนาตัวเอง”

ด.ช.พีระ ส่งคุณธรรม

ร.ร.ศรีสะเกษวิทยาลัย จ.ศรีสะเกษ

วิถีพุทธ สู่วิถีชีวิต

ดร.บรรเจอดพร สู่แสนสุข

หลายคนเคยพูดด้วยอาการตกใจว่า “นี่หรือ ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ” เหตุผลที่ทำให้เสียงสูงขนาดนั้นเพราะ เมื่อเขาเห็นชื่อแล้วจะคิดว่าเป็นผู้ชาย บางคนไม่ได้ทำเสียงสูงเพราะคิดว่าเป็นผู้ชาย แต่เสียงที่ขึ้นสูงเพราะ เขาทราบเรื่องราวโรงเรียนวิถีพุทธ คือการน้อมนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาสู่การดำเนินชีวิต ทุกอย่างก้าว ทุกความคิด ทุกลมหายใจก็ว่าได้ เพื่อให้คิดดี พูดดี ทำดี ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เสียงที่ขึ้นสูง ก็เพราะเข้าใจว่าผู้สนใจเรื่องพระพุทธศาสนา คงเป็นหญิงสูงวัย อายุใกล้เกษียณ ใส่เสื้อผ้าสีขาว หน้าตาจืดๆ เวลาจะพูด คงจะพูดซ้ำๆ เดินซ้ำๆ แม้จะยิ้ม ก็จะมีซ้ำๆ ซึ่งไม่ใช่บุคลิกของผู้เขียนเลย

ผู้เขียน นึกค่านเขาเสมอ และคิดว่า ที่ศึกษาเรื่องหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ตามที่มีทุนเดิมเพียงทางฝั่งตอนนี้ก็มีมากขึ้นเท่าหางแมงนั่น นำไปใช้ในชีวิตได้จริง ไม่ต้องรอใกล้เกษียณ คนที่เขาคิดว่าพระพุทธศาสนาไม่ Practical นำไปใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้ พระพุทธศาสนาสอนเรื่องยากเข้าใจยาก และก็มึบทสวดมากมาย จำยาก ดังนั้นจึงต้องใช้พระพุทธศาสนาตอนเข้าวัดไปถวายสังฆทาน กรวดน้ำ แล้วก็ว่าตามพระ หรือ ไปนั่งพนมมือฟังสวดศพ เท่านั้น ส่วนตอนสุดท้ายของชีวิต ไม่ได้เดินเข้าไปเองก็เหมือนจะไม่รับรู้พระพุทธศาสนาแล้ว

ผู้เขียน อยากอธิบายว่าพระพุทธศาสนาอยู่ในทุกเรื่องของชีวิตได้ ขอให้คุณยังมีชีวิตอยู่ ยังต้องดำเนินชีวิต มีการกิน อยู่ หลับ นอน ต้องทำงาน ต้องพบปะสนทนากับผู้คน ต้องขับรถ ขึ้นรถเมล์ ไปซื้อกับข้าวที่ตลาด ต้องหาค่าเทอมให้ลูก ต้องไปเที่ยว ต้องไปเข้าวัดมีมาดูหาความบันเทิง ฯลฯ คุณใช้หลักธรรมมาประกอบการคิดในสิ่งที่คุณจะทำให้เหมาะที่สุด ดีที่สุดได้ทุกอย่าง แต่ผู้เขียน ก็ไม่สามารถอธิบายได้ เพราะความรู้ไม่พอ แต่เหมือนว่าตนเองจะเข้าใจเอง เคยบอกเพื่อนคนหนึ่งที่ถามผู้เขียนว่า ทำไมสนใจเรื่องพระพุทธศาสนา เพราะเขาไม่สนใจ เขายังไม่ปลง ก็ตอบเขาว่าที่ผู้เขียนสนใจ พยายามนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาใช้ในชีวิต ก็ไม่ใช่ว่าทุกวันนี้เป็นคนดีแล้ว เข้าใจทุกอย่างแล้วยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ทุกอย่างที่ไหน แต่อย่างน้อยหากมีอะไรขัดใจ ไม่ได้ดังใจ ก็ทำให้ใจสงบเร็วขึ้น หรือมองอะไรได้กว้างขึ้นอีกนิด มากกว่าที่มองจากมุมมองตัวเองเท่านั้น

อาร์มภพทมาเสียนาน เพียงเพื่อต้องการบอกว่า ในฐานะที่ผู้เขียนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแก่เยาวชน เราต้องการให้เยาวชนเห็นคุณค่าและศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนาแล้วนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตปกติของเขา เพราะชีวิตเขาอาจต้องเดินทางอีกยาวไกล สัมผัสเกี่ยวข้องกับคนมากมาย ถ้ามีหลักธรรมในพระพุทธศาสนาติดตัวไป คอยเตือน คอยสะกิดให้เขายังคิดก่อนที่จะทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่ควร น่าจะดีไม่น้อย เพราะผู้เขียนสรุปเองว่า การเตือนตัวเองได้ทัน ก่อนคิดผิด พูดผิด ทำผิด เป็นภูมิคุ้มกันที่ดีที่สุดสำหรับมนุษย์ ทำอย่างไร เยาวชนจะได้เรื่องเหล่านี้ไปปลูกและฝังในความคิด ความจำของเขาได้ และทำอย่างไรให้เขาหันมาจุกคิดช่วยเหลือคนอื่น มองออกไปนอกตัว มองเห็นสังคมแวดล้อมที่เดินไปในทางผิด หรือกึ่งถูกกึ่งผิด ให้เขาช่วยกันต้านทานกระแสสังคมที่กำลังคิดว่า เรื่องผิดหลายเรื่อง เป็นเรื่อง “ไม่เป็นไร” หรือถ้าเขาต้องไปพบ ไปเกี่ยวข้องกับการกระทำที่ไม่น่าจะถูกของผู้ใหญ่ที่เขานับถือ เขาจะสามารถคิดได้ว่าที่ถูกมากกว่านั้น ควรเป็นอย่างไร เขาจะได้ไม่หมดหวังกับสังคม แต่ยังมีพลังเพื่อทำในสิ่งที่ถูก

เขาวาเด็กมีพลังมาก ถ้าเขาได้รู้ เริ่มเข้าใจที่จะดำเนินชีวิตอย่างไรให้เหมาะสม เลือกทางเดินได้ถูก เมื่อเจอทางสองแพร่ง เขาจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ถ้าเขาเคยเห็นใจคนอื่น เคยยื่นความช่วยเหลือให้คนอื่น เมื่อเขาโตขึ้นเขาจะเป็นผู้ใหญ่ที่ช่วยสังคม แม้ว่าจะเป็นสังคมเล็ก ๆ หมู่บ้าน

ไม่กี่หลังคาเรือน หรือประเทศไทยที่มีคนหลายสิบล้านก็ตาม

การออกแบบการเรียนรู้ให้เด็กได้โอกาสที่จะซึมซับความคิดเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมานานหลายฝ่ายต่างช่วยกัน ครูก็พยายามสอน ทำได้แต่ผิว ๆ ก็มี เพื่อสร้างภาพก็มาก ที่ทุ่มเทงาน แต่อ่อนประชาสัมพันธ์เยอะ ยิ่งทุกวันนี้ แรงต้านในทางไม่เหมาะสมไม่งาม ก็มากขึ้นทุกวัน คนทำงานสร้างเด็กมีกำลังน้อยกว่าคนทำลายเด็ก ทั้งที่ไม่รู้ตัว และตั้งใจ และแล้วเมื่อมี โครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ เยาวชนไทยทำดีถวายในหลวง เกิดขึ้นเมื่อต้นปี ๒๕๔๙ เกิดกลุ่มเด็กอาสาชิวะ และมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มละ ๘-๑๐ คน กว่า ๑,๒๐๐ กลุ่ม คิดจะทำดี และลงมือทำดีแล้ว เขาอาสาทั้งเรื่องเล็ก ๆ ในห้องเรียน เช่น ช่วยกันเตือนให้แต่งตัวเรียบร้อย เอาเสื้อเข้าในทางเก่ง/กระโปรง ช่วยกันทำให้ห้องเรียนสะอาดเสมอ ช่วยกันซ่อมโต๊ะเรียน ม้านั่ง หรือเรื่องใหญ่แก้ปัญหาชุมชน เช่น คิดแก้ปัญหาทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น ช่วยดูแลหมาแมวจรจัด ช่วยเก็บขยะในแหล่งน้ำ ช่วยดูแลแหล่งต้นน้ำในชุมชน ช่วยกันใช้น้ำไฟอย่างประหยัด หรือแก้ปัญหาระดับชาติ เช่น แก้ปัญหาเพื่อนติดเกม ติดพนัน หนีเรียน แก้ปัญหามีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน แก้ปัญหาครอบครัวไม่อบอุ่น พ่อแม่ติดเหล้า การพนัน เป็นต้น ใครจะเชื่อว่า เด็กกลุ่มนี้เริ่มแล้ว เด็กกำลังช่วยกันมองปัญหา และลงมือหาทางออกอย่างที่เขาคิดว่าน่าจะทำได้ เขาดึงผู้ใหญ่เข้ามาช่วยเขาด้วย เขาทดลองแนวทางแก้ปัญหาไปหลายทางในหลายปัญหา เห็นผลบ้าง ไม่เห็นผลบ้าง แต่ที่สำเร็จคือ ปัญหาถูกหยิบขึ้นมามอง ไม่ถลำตัวเพิ่มจำนวนคนลงไปปัญหา แต่ช่วยกันคิดแก้ปัญหา

สิ่งที่เด็กทำไม่ใช่มีแต่แก้ปัญหา เด็กหลายกลุ่มทำเรื่องเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจทั้งในหลักธรรม และที่เป็นที่นิยมมากคือเรื่อง ใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เขารณรงค์กันเองให้ลดรายจ่าย รู้จักคิดก่อนใช้จ่าย การบริโภคสารพัดเรื่องอย่างรู้ทัน เขาอบรมธรรมะให้กันเอง ให้รู้ว่าจะตอบแทนผู้มีพระคุณอย่างไร เขานำความอบอุ่นไปให้น้องเล็ก ๆ ที่กำพร้า นำความรัก การสัมผัส ไปให้ปู่ ย่า ตา ยาย ที่ไม่ใช่ญาติเขาเท่านั้น เขาไปเยี่ยมคนป่วยไม่มีญาติในหมู่บ้าน โรงพยาบาล เขาหาหนทางให้เกิดความเข้าใจและอยู่ร่วมกันของคนไทยหลากหลายศาสนา

เด็กบางกลุ่มเน้นการฟื้นฟูวัฒนธรรมพื้นบ้านให้ได้ปฏิบัติกันอีกครั้ง อีกนับหลายร้อยโครงการ

ที่กล่าวไม่หมด และ ก็ใช่ หลายปัญหาไปไม่ถึงแก่นของปัญหาที่แท้ ในหลายโครงการรณรงค์ได้ เฉพาะวันจัดงาน นั้นเพราะเขาเพิ่งผ่านโลกสวยใบนี้ได้เพียง ๑๕ ปี แต่เขาพยายามทำและทำได้ดี กว่าผู้ที่ผ่านโลกหลายสิบปีบางคน ที่มีมือไม่พาย แต่เอาเท้าราน้ำ เขาเริ่มรู้ว่าหลักธรรมในพระพุทธ ศาสนานำไปแก้ปัญหาที่เขาประสบอยู่ได้จริง ทุกโครงการที่กล่าว และไม่ได้กล่าว มีหลักธรรมใน พระพุทธศาสนากำกับ เป็นการออกแบบให้เรียนรู้หลักธรรม และนำมาใช้ในชีวิตจริงได้อย่างแยบยล ที่สุด แก่ปัญหาทุกเรื่องที่เกิดขึ้นในสังคม

ผู้เขียนเชื่อว่าเด็กทั้งหมดหนึ่งหมื่นสองพันคนที่มียีนในทุกพื้นที่ของประเทศไทย จะเติบโตขึ้น มาเพื่อต้านทานความไม่ถูกไม่งามของสังคมได้ เขาจะช่วยสร้างสังคมคนดี มีคุณธรรม ช่วยพวกเรา หลายคนที่กำลังพยายามด้านอยู่ จนเกือบจะไม่ไหว แล้วปีต่อๆ ไป ๒๕๕๐ ๒๕๕๑ ... เราก็น่าจะมี เด็กคล้ายกลุ่มนี้เกิดขึ้นอีก และอีกนับหลายหมื่นหลายแสน และอาจถึงล้านคน ด้วยคำพูดที่ว่า คนทำดี เต็มแผ่นดินไทย เราน่าจะได้มีโอกาสเห็นสังคมไทยจะมีความหวังได้ “ไทยนี้รักสงบ” คงเกิดขึ้นอีก

๑

ความเพียรอันบริสุทธิ์
สู่สมัชชาคุณธรรม

ด้านสุดท้าย... แต่ไม่ท้ายสุดที่จะทำดีต่อไป

ในขั้นตอนสุดท้าย โครงการที่เข้ารอบรองชนะเลิศระดับประเทศ ๔๘ โครงการจะได้รับบทเรียนที่ยากและท้าทายขึ้น คือการมาจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ โดยในปีนี้ทาง กคพ. ได้ร่วมกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ในการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรม ครั้งที่ ๒ ซึ่งจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ มกราคม ๒๕๕๐ ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ในส่วนของเยาวชนและครอบครัวของงานตลาดนัดคุณธรรม กลุ่มเยาวชนผู้รับผิดชอบโครงการทั้งหมดจะได้รับบทบาทเป็นเยาวชนกัลยาณมิตร ทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตรแสดงธรรมคือองค์ความรู้และคุณธรรม ที่ตนเองได้เรียนรู้จากการทำโครงการคุณธรรมมาเผยแพร่แก่สาธารณชนในเวทีวงกว้าง รวมทั้งมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับองค์ความรู้และประสบการณ์ระหว่างกันด้วย

นอกจากนี้แล้วโครงการยังกำหนดให้กลุ่มเยาวชนได้ไปร่วมกิจกรรมและเรียนรู้ทางด้านคุณธรรมจากกลุ่มองค์กรภาคีเครือข่ายอื่นๆ ที่มาร่วมจัดแสดงนิทรรศการในงานตลาดนัดคุณธรรมด้วย เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และเปิดโลกทัศน์ใหม่ๆ อันจะนำไปสู่การปรับประยุกต์พัฒนาต่อยอดโครงการคุณธรรมเดิมของตนเอง หรือถ่ายทอดแก่นุ้ของตนในปีต่อไปได้

สำหรับ ๑๒ โครงการที่เข้าสู่รอบชิงชนะเลิศระดับประเทศนั้น นอกจากจะต้องผ่านบทเรียนที่ยากเหมือนโครงการอื่นดังที่กล่าวแล้ว ยังจะต้องเผชิญกับโจทย์หรือบทเรียนที่ยากและท้าทายขึ้นไปอีก เพราะจะต้องนำเสนอโครงการคุณธรรมบนเวทีกลางของตลาดนัดคุณธรรม ต่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะประเมิน ให้คะแนนในการประกวดระดับประเทศ จากนั้นทางกรรมการกลางของ กคพ. จะนำคะแนนที่ได้ จากการตรวจเยี่ยม มารวมกับคะแนนที่มาจาก การนำเสนอต่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิบนเวที เพื่อใช้ตัดสินผลการประกวดโดยจะตัดสินอันดับของรางวัลไปตามลำดับคะแนนรวมจากสูงที่สุดไปตามลำดับดังนี้

รางวัลโครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศ อันดับที่ ๑ อันประกอบไปด้วย โล่เกียรติยศพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกียรติบัตรผู้นำเยาวชนวิถีพุทธดีเด่น และทุนส่งเสริมคุณธรรม ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อการขยายผลของโครงการ

รางวัลโครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศ อันดับที่ ๒ จะได้รับ โล่เกียรติยศพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เกียรติบัตรผู้นำเยาวชนวิถีพุทธดีเด่น และทุนส่งเสริมคุณธรรม ๘,๐๐๐ บาท เพื่อการขยายผลของโครงการ

รางวัลโครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศ อันดับที่ ๓ จะได้รับ โล่เกียรติยศจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เกียรติบัตรผู้นำเยาวชนวิถีพุทธดีเด่น และทุนส่งเสริมคุณธรรม ๗,๐๐๐ บาท เพื่อการขยายผลของโครงการ

รางวัลโครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศ อันดับที่ ๔ และ ๕ จะได้รับ โล่เกียรติยศจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เกียรติบัตรผู้นำเยาวชนวิถีพุทธดีเด่น และทุนส่งเสริมคุณธรรม ๕,๐๐๐ บาท เพื่อการขยายผลของโครงการ

รางวัลโครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศ ประเภทมเขย จะได้รับ โล่เกียรติยศจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เกียรติบัตรผู้นำเยาวชนวิถีพุทธดีเด่น และทุนส่งเสริมคุณธรรม ๒,๐๐๐ บาท เพื่อการขยายผลของโครงการ

สละความคาดหวังในรางวัล จะได้รางวัลที่แท้: “ความเพียรอันบริสุทธิ์”

ในการประกวดระดับประเทศขั้นสุดท้ายนี้ เป็นขั้นที่กลุ่มเยาวชนจะวางใจได้ยากที่สุด แม้ทุกคนจะรู้ดีก็ตามว่า “การประกวดครั้งนี้ไม่ใช่การแข่งขัน” แต่ก็เป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงได้ยากที่ผู้ชนะคนธรรมดาจะไม่คาดหวังผลรางวัลจากการประกวด ทางโครงการจึงได้เน้นย้ำและแนะนำให้แก่กลุ่มเยาวชนทั้ง ๑๒ โครงการว่า ขอให้สละละหรือโยนทิ้งความรู้สึกว่าจะต้องทำอะไรต่างๆ เพื่อแข่งกันให้ได้รางวัลที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ หรือที่อื่นๆ ก็ตาม ไปเลย หรือลดลงให้ได้มากที่สุด และขอให้วางใจใหม่ว่าจะทำอะไรให้โครงการของตนเองนั้นเป็นตัวอย่างของโครงการที่ดีที่สุด เหมาะสมที่จะเป็นแบบอย่างให้กับเยาวชนไทยทั่วประเทศ โดยเฉพาะผู้ที่ทำโครงการคุณธรรมในปีต่อไป จะได้รางวัลใดหรือไม่ได้ไม่ใช่เป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งทาง กคพ. ได้ให้ขอแนะนำเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแก่ทุกโครงการไปหมดแล้ว ก็หวังว่าสิ่งเหล่านี้จะเป็นบทเรียนที่จะนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนรู้และพัฒนาทั้งทางด้านปัญญาความรู้ จิตใจที่ดีงาม ศักยภาพและทักษะในการทำงานอย่างมีความสุข และน้อมนำความดีงามทั้งหลายนั้นน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอันเป็นที่รักยิ่งของทุกคนต่อไป

บทเรียนชีวิตจากการทำโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติที่ยาวนานตลอดหลายเดือนที่ผ่านมา ได้ทำให้ปี ๒๕๔๙ กลายเป็นปีมหัศจรรย์ของพวกเขา เป็นปีที่พวกเขาได้เรียนรู้อย่างแจ่มชัดถึง “ความเพียรอันบริสุทธิ์” ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชปรารภผ่านงานพระราชทานปริญญาบัตร เรื่องพระมหากษัตริย์ต่อพสกนิกรชาวไทย ซึ่งคนไทยหลายคนอาจจะได้อ่านหรือได้ฟังคำคำนี้ แต่จะรู้ซึ้งหรือไม่แค่ไหนมิอาจทราบได้ แต่สำหรับเยาวชนเหล่านี้มิเพียงได้แค่ฟังแต่ได้เรียนรู้และพบเจอ “ความเพียรอันบริสุทธิ์” นี้ด้วยตัวของพวกเขาเอง อุปสรรคความยากลำบากความท้อแท้เหน็ดเหนื่อย การเอาชนะใจตนเองจากกิเลสภายในตน จากความหวั่นไหวที่มีต่อคำพูด สายตา และท่าทีของคนรอบข้าง ที่ไม่เข้าใจว่าจะเสียสละเวลาหรือประโยชน์ส่วนตัวไปเพื่ออะไร จะได้อะไรตอบแทน ทำให้พวกเขาได้เรียนรู้และเติบโตขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงชีวิตและโลกทัศน์ไปอย่างมากมาย แม้จะมีหลายครั้งที่ท้อแท้เข้าตาจนหรือต้องสะดุดล้มลง แต่ทุกครั้งพวกเขาก็ลุกขึ้นมา และก้าวเดินต่อไปได้อย่างมุ่งมั่นตั้งใจ ทั้งนี้ก็ด้วยพลังจากความรักความศรัทธาที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างลึกซึ้งในหัวใจอันบริสุทธิ์ของพวกเขา “เยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง”

“เริ่มด้วยช่วยกัน ..ทำดีเพื่อพ่อของเรา”

บนแผ่นดินแผ่นดินนี้
เติบโตขึ้นมากมาย
บนแผ่นดินแผ่นดินนี้
หล่อหลอมใจเราและกาย

พวกเราเยาวชน
จึงรวมพลังที่มี
ปัญหาหลายสิ่งวันนี้
สิ่งแวดล้อมและป่าไม้...

หากเรายังมีหวัง
มาสิพวกเรา
หากเพียงคนละหนึ่งแรง
วันหน้าที่ฝืนนั้น...

แผ่นดินไทยเรา
ปัญหาอันยิ่งใหญ่
ปัญหาการศึกษา
ชีวิตสังคมไทย

ที่เรามีกินใช้
ผ่านไป วัน เดือน และ ปี
ได้มีสิ่งอันมากมาย
จึงได้มีกันวันนี้ ที่ดีกว่าเดิม...

ตระหนักกันในสิ่งนี้
ทำดีและคอยแก้ไข
ยังมีอยู่รายล้อมกาย
ถูกทำลายเกือบสูญสิ้น!

ที่จะทำเพื่อวันข้างหน้า
เข้ามาพร้อมกับพลัง
ที่คิดจะเริ่มช่วยกัน
วันที่ฝืนนั้น....ก็คงไม่ไกล

ต้องมีผู้แก้ไข
ไม่เคยรอคอยเวลา
ที่ยิ่งห่างกันมากไป
ยิ่งไกลห่างออกไปจากศีลธรรม!

หากเรายังมีหวัง	ที่จะทำเพื่อวันข้างหน้า
มาสีพวกเรามา	ก้าวไปพร้อมกับพลัง
หากเพียงคนละหนึ่งแรง	ที่พร้อมเริ่มด้วยช่วยกัน
วันหน้าที่ผืนนั้น...	วันที่เธอและฉัน...
เริ่มทำดีด้วยกัน...	เพื่อพ่อของเรานั้น...คงเป็นจริง

...เพื่อพ่อของเรานั้น ต้องเริ่มด้วยช่วยกัน...

บทเพลงประจำของค่ายโครงการคุณธรรม
ประพันธ์โดย พิสุทธิ์ เกรียงบุรพา

ภาคผนวก

กำหนดการ

โครงการ การประกวดโครงงานคุณธรรม

เฉลิมพระเกียรติประจำปี ๒๕๔๙

“เยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง”

๑. ระยะเวลาเตรียมความพร้อม

มกราคม-พฤษภาคม ๒๕๔๙

สพท. สอศ. สำนักงานการศึกษา กทม. จัดประชุมอบรมการจัดทำโครงงานคุณธรรมขั้นต้น แก่กลุ่มเยาวชนผู้สมัครและครูผู้แทนสถานศึกษา

๑๕-๓๐ พ.ค. ๒๕๔๙

สถานศึกษา ดำเนินการจัดประกวดภายในสถานศึกษาเพื่อคัดเลือกโครงงานที่ดีที่สุด ๑ โครงงาน เพื่อส่งเข้าประกวดในนามสถานศึกษา

๒. การประกวดระดับเขตพื้นที่/สังกัด

๓๑ พ.ค. ๒๕๔๙

วันสุดท้ายของการรับสมัคร

สถานศึกษาต้องส่งใบสมัครและร่างโครงงาน มาที่ สพท. สอศ. หรือสำนักงานศึกษาฯ ที่สังกัด

๙ มิ.ย. ๒๕๔๙

กคพ. เริ่มประกาศผลการตัดสินโครงงานคุณธรรมระดับเขตพื้นที่/สังกัด และประกาศรายชื่อโครงงานและสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด

มิถุนายน-สิงหาคม ๒๕๔๙

กลุ่มเยาวชนผู้รับผิดชอบโครงงาน ดำเนินการโครงงาน

๓. การประกวดระดับภาคสงฆ์

- ๑๕ ก.ย. ๒๕๔๙ วันสุดท้ายของการส่งรายงานโครงการฉบับสมบูรณ์ แผ่นพับ แผ่นป้าย นิทรรศการฯ และสื่อ CD นำเสนอโครงการทั้ง ๔ รายการ มาที่ สพท./ สอศ./สำนักการศึกษา ที่ถนนสังกัด
- ๑-๑๕ ต.ค. ๒๕๔๙ การประกวดโครงการคุณธรรมดีเด่นระดับภาคสงฆ์ และพิจารณาคัดเลือกโครงการที่เข้าสู่รอบรองชนะเลิศระดับประเทศ
- ต้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๙ สพท.แต่ละภาคสงฆ์ ร่วมกันจัดนิทรรศการแสดงผลโครงการและจัดพิธีมอบรางวัลโครงการคุณธรรมดีเด่นระดับภาคสงฆ์

๔. การประกวดรอบรองชนะเลิศ ระดับประเทศ

- ๒๔-๒๗ ต.ค. ๒๕๔๙
- ตัวแทนกลุ่มเยาวชนผู้รับผิดชอบโครงการ ๔๘ โครงการ ๑๔๔ คน เข้าค่ายสุดยอดผู้นำเยาวชนวิถิพุทธ (Buddhist Youth Leadership Summit)
  - กรรมการกลางพิจารณาคัดเลือก ๑๒ โครงการที่ได้คะแนนสูงสุด เข้าสู่รอบชิงชนะเลิศระดับประเทศ

๕. การประกวดรอบชิงชนะเลิศ ระดับประเทศ

- พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๔๙ กรรมการกลางไปตรวจเยี่ยม ๑๒ โครงการที่เข้ารอบชิงชนะเลิศ ในพื้นที่และประเมินผลเชิงประจักษ์ เพื่อให้ คะแนน๑
- ๒๖-๒๘ ม.ค. ๒๕๕๐ งานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมครั้งที่ ๒
- ๔๘ โครงการที่เข้ารอบรองชนะเลิศระดับประเทศ จัดแสดงนิทรรศการ
  - ๑๒ โครงการที่เข้าชิงชนะเลิศระดับประเทศ นำเสนอบนเวทีระดับชาติ
  - คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้ คะแนน๒

- คณะกรรมการกลางประชุมพิจารณารวมคะแนนทั้งสองส่วน (คะแนน ๑+คะแนน๒) แล้วตัดสินโครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศ
- กคพ. ประกาศผลการประกวดโครงการอย่างเป็นทางการและจัดพิธีมอบรางวัลโครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศ
- กคพ. จัดแถลงข่าวการประกวดโครงการคุณธรรม ปี ๒๕๕๐

ประมวลสรุปรางวัลโครงการคุณธรรมดีเด่น

โครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศ อันดับที่ ๑ อันประกอบไปด้วย โฉ่เกียรติยศพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เที่ยรติบัตรผู้นำเยาวชนวิถีพุทธดีเด่น และทุนส่งเสริมคุณธรรม ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อการขยายผลของโครงการ

โครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศ อันดับที่ ๒ จะได้รับ โฉ่เกียรติยศพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี เที่ยรติบัตรผู้นำเยาวชนวิถีพุทธดีเด่น และทุนส่งเสริมคุณธรรม ๘,๐๐๐ บาท เพื่อการขยายผลโครงการ

โครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศ อันดับที่ ๓ จะได้รับ โฉ่เกียรติยศจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เที่ยรติบัตรผู้นำเยาวชนวิถีพุทธดีเด่น และทุนส่งเสริมคุณธรรม ๗,๐๐๐ บาท เพื่อการขยายผลโครงการ

โครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศ อันดับที่ ๔ และ ๕ จะได้รับ โฉ่เกียรติยศ จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เที่ยรติบัตรผู้นำเยาวชนวิถีพุทธดีเด่น และทุนส่งเสริมคุณธรรม ๕,๐๐๐ บาท เพื่อการขยายผลโครงการ

โครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศ ประเภทชมเชย จะได้รับ โฉ่เกียรติยศ จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เที่ยรติบัตรผู้นำเยาวชนวิถีพุทธดีเด่น และทุนส่งเสริมคุณธรรม ๒,๐๐๐ บาท เพื่อการขยายผลโครงการ

โครงการคุณธรรมดีเด่นระดับภาคสงฆ์ ที่เข้ารอบรองชนะเลิศระดับประเทศ (ไม่ได้เข้ารอบชิงชนะเลิศ) จะได้รับ เที่ยรติบัตรผู้นำเยาวชนวิถีพุทธดีเด่น จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และทุนส่งเสริมคุณธรรม ๒,๐๐๐ บาท เพื่อการขยายผลโครงการ

โครงการคุณธรรมดีเด่นระดับพื้นที่/สังกัด จะได้รับ เที่ยรติบัตรผู้นำเยาวชนวิถีพุทธ จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และทุนส่งเสริมคุณธรรม ๕,๐๐๐ บาท เพื่อการขยายผลโครงการ

สรุปผลการประกวดโครงการคุณธรรม เถลิงพระเกียรติ
“เยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง”
โครงการคุณธรรมดีเด่นระดับ เขตพื้นที่การศึกษา/สังกัด
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

โครงการทุกโครงการ ไม่ว่าจะได้รับรางวัลหรือไม่ได้เข้าร่วมประกวดในระดับต่อไปก็ตาม จะมุ่งทำโครงการเพื่อทำดีถวายในหลวงอย่างแท้จริงต่อไป และเมื่อทำโครงการเสร็จและส่งรายงานโครงการมาให้กับทาง กคพ. ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ จึงจะได้รับเกียรติบัตร “เยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง” และถูกนำเข้าสู่รวบรวมในรายงานสรุปที่จะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และจะถูกนำเข้าสู่ฐานข้อมูล “หอประวัติคนไทยทำดี” ต่อไป

ลำดับ	สพท.	โครงการ	สถานศึกษา
๑	กรุงเทพมหานคร เขต ๑	ที่ ๑ อริยสัจ ขจัดทุกข์	ร.ร.วัดน้อยนพคุณ
๒	กรุงเทพมหานคร เขต ๒	ที่ ๑ ๑. บดินทรสองร่วมเทิดไท้ ๖๐ พรรษา แก้ปัญหาเด็กติดเกม* ๒. รณรงค์เพื่อสร้างความตระหนัก การเลิกบุหรี่ถวายในหลวง*	ร.ร.บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒
๓	กระบี่	ที่ ๑ คิตติ อานติ ชีวมีสุข	ร.ร.ลาดปลาเค้าพิทยาคม
๔	กาญจนบุรี เขต ๑	ที่ ๑ สร้างสายใยใส่ใจคนรอบข้าง ร่วมใจถวายในหลวง	ร.ร.ลำทับประชาชนุเคราะห์
๕	กาญจนบุรี เขต ๒	ที่ ๑ รักการอ่านเพื่อพ่อหลวง	ร.ร.บ่อพลอยรัชดาภิเษก
๖	กาญจนบุรี เขต ๓	ที่ ๑ ยูวพุทธ	ร.ร.อนุบาลศรีสวัสดิ์
๗	กาฬสินธุ์ เขต ๑	ที่ ๑	ร.ร.ฟ้าแดดสูงยางวิทยาการ
๘	กาฬสินธุ์ เขต ๒	ที่ ๑ การลดพฤติกรรมเสี่ยงภายในโรงเรียน โดยอาศัยชุมชนร่วมใจ	ร.ร.ห้วยเม็กพิทยาคม
๙	กาฬสินธุ์ เขต ๓	ที่ ๑ เยาวชนวัยเรียนร่วมใจห่างไกลบุหรี่ เพื่อถวายในหลวง	ร.ร.ชุมชนยอดแสงสงเคราะห์
๑๐	กำแพงเพชร เขต ๑	ที่ ๑ โรงเรียนสะอาดสดใส ไร่ขยะ เพื่อถวายสักการะแด่พ่อหลวง	ร.ร.พรานกระต่ายพิทยาคม
๑๑	กำแพงเพชร เขต ๒	ที่ ๑ “ยูวทูตคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท” (The young messenger tell people about the moral to Follow in the steps of King)	ร.ร.ทุ่งทรายวิทยา

ลำดับ	สพท.	โครงการงาน	สถานศึกษา
๑๓	ขอนแก่น เขต ๑	ที่ ๑ เศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่อิทธิบาท ๔	ร.ร.สาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น
๑๔	ขอนแก่น เขต ๒	ที่ ๑ คิดดี ทำดี มีปัญญา พาสังคมเจริญ	ร.ร.บ้านโคกสำราญ
๑๕	ขอนแก่น เขต ๓	ที่ ๑ มหัทศจรยพลังชีวิตภาพ	ร.ร.แวงน้อยศึกษา
๑๖	ขอนแก่น เขต ๔	ที่ ๑ เรื่องเล็กๆ ที่ยิ่งใหญ่ ประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ ถวายพ่อหลวงของแผ่นดิน	ร.ร.บัวใหญ่พิทยาคม
๑๗	ขอนแก่น เขต ๕	ที่ ๑ ตั้งปณิธานสานความดีชีวิตพอเพียง	ร.ร.สีชมพูศึกษา
๑๘	จันทบุรี เขต ๑	ที่ ๑ ปลุกจิตสำนึกเยาวชนไทย ร้อยรวมใจถวายในหลวง	ร.ร.สะพานเหล็กวิทยาคม
๑๙	จันทบุรี เขต ๒	ที่ ๑ เยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง (๖๐ ปี ลูกขอดีเพื่อพ่อ)	ร.ร.บ้านหนองสลอด
๒๐	ฉะเชิงเทรา เขต ๑	ที่ ๑ เยาวชนไทยทำดีเพื่อในหลวง	ร.ร.เบญจมาชราชรังสฤษฎ์
๒๑	ฉะเชิงเทรา เขต ๒	ที่ ๑ ยุติธรรมสมานฉันท์ รวมใจถวายในหลวง	ร.ร.พนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา"
๒๒	ชลบุรี เขต ๑	ที่ ๑ รักษาสัตว์ รักษาสังคม (Animal Care for Society)	ร.ร.ชลบุรี "สุขบท"
๒๓	ชลบุรี เขต ๒	ที่ ๑ บ้าน วัด โรงเรียน สานเด็กไทยให้เป็นคนดี เพื่อ ๖๐ ปี สิริราชสมบัติ	ร.ร.วัดโป่งตามข
๒๔	ชลบุรี เขต ๓	ที่ ๑ ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าเพื่อพัฒนาทรัพยากรของชาติ	ร.ร.ชุมชนบ้านช่องแสงสาร
๒๕	ชัยนาท	ที่ ๑ พ่อหลวงครองราชย์ ครบ ๖๐ ปี ลูกศรฯทำดีถวายพ่อหลวง	ร.ร.ครูประชาสรรค์
๒๖	ชัยภูมิ เขต ๑	ที่ ๑ แบ่งปันความรักให้น้องตามรอยเท้าพ่อ	ร.ร.กาญจนนิกิษะวิทยาลัย ชัยภูมิ
๒๗	ชัยภูมิ เขต ๒	ที่ ๑ ร่วมกันทำดีถวายในหลวง	ร.ร.บ้านโนนหินลาด-กุดแก้ว
๒๘	ชัยภูมิ เขต ๓	ที่ ๑ นิทานคุณธรรม น้อมนำถวายในหลวง	ร.ร.บ้านโป่งนกพิทยา
๒๙	ชุมพร เขต ๑	ที่ ๑ รักษาโรงเรียน รักษาชุมชน เพื่อถวายเป็นพระราชากุศลแด่ในหลวงฯ	ร.ร.ศรียางัย
๓๐	ชุมพร เขต ๒	ที่ ๑ ร่วมใจดำเนินชีวิตตามหลักเบญจธรรมถวายในหลวง	ร.ร.ชุมชนสหกรณ์พัฒนา
๓๑	เชียงราย เขต ๑	ที่ ๑ ไปด้วยกันเถอะ	ร.ร.ตำบองราษฎร์สงเคราะห์
๓๒	เชียงราย เขต ๒	ที่ ๑ อริยสัจ ๔ คู่คุณภาพชีวิต	ร.ร.บ้านโป่งแดง
๓๓	เชียงราย เขต ๓	ที่ ๑ มารยาทงาม ตามวิถีไทย ร่วมใจถวายในหลวง (Good manner of Thai culture for The King)	ร.ร.ศึกษาสงเคราะห์แม่จัน
๓๔	เชียงราย เขต ๔	ที่ ๑ สานฝันวันสะอาด Big Cleaning Day	ร.ร.บ้านร่องแม่
๓๕	เชียงใหม่ เขต ๑	ที่ ๑ การส่งเสริมคุณธรรมรักษาสิ่งแวดล้อม โดยพิธีกรรมล้านนา	ร.ร.รวมศูนย์วัดห้วยแก้ว
๓๖	เชียงใหม่ เขต ๒	ที่ ๑ ปลุกต้นกล้าเพื่อพ่อ (Plans for King)	ร.ร.พร้าววิทยาคม
๓๗	เชียงใหม่ เขต ๓	ที่ ๑ แบ่งปันน้ำใจแด่เพื่อนผู้ยากไร้	ร.ร.มิตรมวลชนเชียงใหม่
๓๘	เชียงใหม่ เขต ๔	ที่ ๑ ดำเนินรอยตามพระบรมราชาบาทคุณธรรม ๔ ประการ	ร.ร.สันติสุข
๓๙	เชียงใหม่ เขต ๕	ที่ ๑ ร้อยรักสามัคคี ร้อยความดีถวายในหลวง	ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ ๓๑

ลำดับ	สพท.	โครงการงาน	สถานศึกษา
๔๐	ตรัง เขต ๑	ที่ ๑ ธรรมะนี้พี่ช่วยสอน	ร.ร.สวัสดีรัตนากิมุข
๔๑	ตรัง เขต ๒	ที่ ๑ เยวชนรักษ์ความเป็นไทย ร่วมใจเพื่อในหลวง	ร.ร.บ้านหนองชุมแสง
๔๒	ตราด	ที่ ๑ คลื่นเสียงแห่งคุณธรรม น้อมเกล้าถวายในหลวง	ร.ร.ตราษตระการคุณ
๔๓	ตาก เขต ๑	ที่ ๑ รักษ์สะอาด	ร.ร.หนองเสือพิทยาคม
๔๔	ตาก เขต ๒	ที่ ๑ สำนึกในวัฒนธรรมไทย ใส่ใจคุณธรรม น้อมนำพระราชดำริ	ร.ร.สรรพพิทยาคม
๔๕	นครนายก	ที่ ๑ ติดปีกธรรม นำน้องทำดี เพื่อพ่อ	ร.ร.ชุมชนวัดเขี้ยวโอสถ
๔๖	นครปฐม เขต ๑	ที่ ๑ สาธิตสร้างสรรค์ ๙ วัน ๙ กิจกรรม ทำดี ถวายในหลวง รัชกาลที่ ๙	สาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร
๔๗	นครปฐม เขต ๒	ที่ ๑ รู้จักคิด รู้จักใช้ รู้จักออม น้อมใจถวายพ่อหลวง	ร.ร.ปริดาารามวิทยา
๔๘	นครพนม เขต ๑	ที่ ๑ คุณธรรม-จริยธรรม สร้างความดีถวายในหลวง	ร.ร.นาแกสามัคคีวิทยา
๔๙	นครพนม เขต ๒	ที่ ๑ ประหยัดคือ ประหยัดใช้ ชุมชนและเด็กไทย ร่วมใจ ถวายในหลวง	ร.ร.เชียงใหม่วิทยา
๕๐	นครราชสีมา เขต ๑	ที่ ๑ ค่ายพุทธธรรมสร้างผู้นำตามแนวทางวิถีพุทธ	ร.ร.ราชสีมาวิทยาลัย ๒
๕๑	นครราชสีมา เขต ๒	ที่ ๑ ร่วมทำดี ชีวีมีสุข	ร.ร.บ้านละกอ
๕๒	นครราชสีมา เขต ๓	ที่ ๑ หนึ่งกระตาดเรียนรู้คู่การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	ร.ร.บ้านสระประทีป
๕๓	นครราชสีมา เขต ๔	ที่ ๑ ครอบครัวยุคใหม่ ได้ร่มพระบารมี	ร.ร.บ้านปางแก (สภาประชาชนกุล)
๕๔	นครราชสีมา เขต ๕	ที่ ๑ การส่งเสริมวินัยและความรับผิดชอบของนักเรียนถวายในหลวง	บ้านชัยพลู
๕๕	นครราชสีมา เขต ๖	ที่ ๑ คนดี สีดา กิน อยู่ ให้อั่ว ทักทายเป็น	ร.ร.สีดาวิทยา
๕๖	นครราชสีมา เขต ๗	ที่ ๑ โรงเรียนสามัคคี สร้างความดี ถวายในหลวง	ร.ร.พิมายวิทยา
๕๗	นครศรีธรรมราช เขต ๑	ที่ ๑ เยวชนไทย รักษ์สิ่งแวดล้อม ถวายในหลวง	ร.ร.ท่านครุณานวโรภาสอุทิศ
๕๘	นครศรีธรรมราช เขต ๒	ที่ ๑ รณรงค์ประหยัดพลังงานและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ	ร.ร.ข้างกลางประชาชนกุล
๕๙	นครศรีธรรมราช เขต ๓	ที่ ๑ ความเสียสละพื้นฐานคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของเยวชนไทย	ร.ร.ชะอวด
๖๐	นครศรีธรรมราช เขต ๔	ที่ ๑ หนึ่งคุณธรรม หนึ่งความดี	ร.ร.ฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ
๖๑	นครสวรรค์ เขต ๑	ที่ ๑ อดรีรัก ้วยเรียน	ร.ร.สตรีนครสวรรค์
๖๒	นครสวรรค์ เขต ๒	ที่ ๑ สร้างพลังเยวชนเทศบาลให้เรียนดีมีคุณธรรม น้อมนำถวายในหลวง	ร.ร.เทศบาลประชาสรรค์
๖๓	นครสวรรค์ เขต ๓	ที่ ๑ ช่วงติดไฟของกลุ่มวัยรุ่น	ร.ร.ทหารอากาศอนุสรณ์
๖๔	นนทบุรี เขต ๑	ที่ ๑ รู้ออม ใช้ประหยัด รักษ์สะอาด ตามรอยพระบาทองค์ภูมิินทร์	ร.ร.บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) นนทบุรี
๖๕	นนทบุรี เขต ๒	ที่ ๑ ลดเกม ลดปัญหา เพิ่มปัญญา เพื่อพ่อหลวง	ร.ร.นวมินทราชินูทิศ ทอวัง นนทบุรี
๖๖	นราธิวาส เขต ๑	ที่ ๑ การสร้างชุมชนอบอุ่น สังคมปลอดภัย ร่วมใจถวายในหลวง	ร.ร.เรือเสาะชนูปถัมภ์

ลำดับ	สพท.	โครงการงาน	สถานศึกษา
๖๖	นราธิวาส เขต ๑	ที่ ๑ การสร้างความสมานฉันท์สามัคคีคืนชีวิตสู่แดนใต้ให้ปลอดภัย ร่วมใจถวายในหลวง	ร.ร.นราสิกขาลัย
๖๗	นราธิวาส เขต ๒	ที่ ๑ ร้อยดวงใจ น้อมนำคุณธรรม สู่สันติสุข ถวายในหลวง	ร.ร.สุโขทัยโก-ลก
๖๘	น่าน เขต ๑	ที่ ๑ ประหยัดเพื่อประโยชน์ลดปัญหาความยากจน ถวายเป็นพระราชกุศลแด่ในหลวง	ร.ร.तालขุมพิทยาคม
๖๙	น่าน เขต ๒	ที่ ๑ ต้นกล้าความดีถวายแด่พ่อหลวง	ร.ร.เชียงใหม่ “ประชาพัฒนา”
๗๐	บุรีรัมย์ เขต ๑	ที่ ๑ เดินตามรอยเท้าพ่อ	ร.ร.จตุรราษฎร์พิทยาคม
๗๑	บุรีรัมย์ เขต ๒	ที่ ๑ การพัฒนาบุคลากรสร้างความดีถวายในหลวง	ร.ร.บ้านทุ่งสว่าง อ.กระสัง
๗๒	บุรีรัมย์ เขต ๓	ที่ ๑ หนึ่งเล่ม เพื่อหนึ่งน้อง	ร.ร.นางรอง
๗๓	บุรีรัมย์ เขต ๔	ที่ ๑ ภาพนี้จะหมดไป ถ้าเยาวชนไทย ร่วมใจปรองดอง	ร.ร.อุดมอักษรพิทยาคม
๗๔	ปทุมธานี เขต ๑	ที่ ๑ รากแก้วปทุมวิไล	ร.ร.ปทุมวิไล
๗๕	ปทุมธานี เขต ๒	ที่ ๑ ขยับกาย สบายชีวิต ทำความดี ถวายในหลวง	ร.ร.วัดเขียนเขต
๗๖	ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑	ที่ ๑ ลูกชายเกษมทำความดี ถวาย ๖๐ ปี ทรงครองราชย์	ร.ร.ชัยเกษมวิทยา
๗๗	ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๒	ที่ ๑ เยาวชนลาดวิถึ ประพฤติดีเพื่อชีวิต	ร.ร.บ้านลาดวิถึ
๗๘	ปราจีนบุรี	ที่ ๑ เราชักโรงเรียน	ร.ร.ประจันตราษฎร์บำรุง
๗๙	ปัตตานี เขต ๑	ที่ ๑ ร่วมใจรัก ถวายภักดี ๖๐ ปี ถวายพ่อหลวง	ร.ร.สุวรรณไพบูลย์
๘๐	ปัตตานี เขต ๒	ที่ ๑ เด็กไทยหัวใจพุทธ ร่วมใจถวายในหลวง	ร.ร.ราชมนูรังสรรค์
๘๑	พระนครศรีอยุธยา เขต ๑	ที่ ๑ กรอบพฤติกรรม น้อมนำชีวิต	ร.ร.ชุมชนวัดระโสม
๘๒	พระนครศรีอยุธยา เขต ๒	ที่ ๑ ชะยะหาย รายได้มี ฉลอง ๖๐ ปี พระเจ้าอยู่หัว	ร.ร.วัดโคกทอง (บวรวิทยา)
๘๓	พะเยา เขต ๑	ที่ ๑ ปฏิบัติตนให้ถูกวิธี สร้างความดี ถวายในหลวง	ร.ร.พินิตประสาธน์
๘๔	พะเยา เขต ๒	ที่ ๑ สานรักษ์ ครอบครั้ว ทำดี ถวายในหลวง?	ร.ร.ฝ่ายกวางพิทยาคม
๘๕	พังงา	ที่ ๑ ธนาครสะสมความดี ร่วมใจถวายในหลวง	ร.ร.ทุ่งมะพร้าววิทยา
๘๖	พัทลุง	ที่ ๑ เยาวชนทำดี ถวายในหลวง เรื่องพนมขมธรรม	ร.ร.พัทลุงพิทยาคม
๘๗	พิจิตร เขต ๑	ที่ ๑	ร.ร.วัดสระประทุมฯ (มิตรภาพที่ ๕๔)
๘๘	พิจิตร เขต ๒	ที่ ๑ เพื่อนช่วยเพื่อน	ร.ร.ดงเจริญพิทยาคม
๘๙	พิษณุโลก เขต ๑	ที่ ๑ เสริมคุณธรรม นำวิถีพุทธสร้างความบริสุทธิ์ให้สิ่งแวดล้อม	ร.ร.วัดมหานาราม
๙๐	พิษณุโลก เขต ๒	ที่ ๑ ร่วมใจสามัคคี ทำดีถวายในหลวง	ร.ร.หนองพระพิทยา
๙๑	พิษณุโลก เขต ๓	ที่ ๑ เยาวชนไทยใจอาสา ดูแลผู้พิการและผู้สูงอายุ	ร.ร.วัดกระบังมั่งคลาราม (พิศาลประชาสรรค์)
๙๒	เพชรบูรณ์ เขต ๑	ที่ ๑ ทำดีมีคุณธรรมสร้างสรรค์สังคมเพื่อถวายในหลวง	ร.ร.ชนแดนพิทยาคม

ลำดับ	สพท.	โครงการงาน	สถานศึกษา
๙๓	เพชรบูรณ์ เขต ๒	ที่ ๑ “ร่วมมือ ร่วมใจ ใช้อย่างประหยัด ถวายเป็นหลวง” “Common Saving”	ร.ร.หล่มสักวิทยาคม
๙๔	เพชรบูรณ์ เขต ๓	ที่ ๑ ร่วมใจเกิดไท้ในหลวง	ร.ร.อนุบาลบึงสามพัน
๙๕	เพชรบุรี เขต ๑	ที่ ๑ รวมพลังทำความดี เสริมสามัคคีและคุณธรรม	ร.ร.สุวรรณรังษฤษฎีวิทยาลัย
๙๖	เพชรบุรี เขต ๒	ที่ ๑ ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบแก่นักเรียน	ร.ร.หนองชุมแสงวิทยา
๙๗	แพร่ เขต ๑	การสร้างสมาธิเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยกิจกรรมขยับกาย	ร.ร.เมืองแพร่
๙๘	แพร่ เขต ๒	ที่ ๑ ช่วยกันเข้าวัดปฏิบัติธรรม	ร.ร.วิไลเกียรติอุปถัมภ์
๙๙	ภูเก็ต	ที่ ๑ เยาวชนดาวรุ่งรวมใจ ทำดีเกิดไท้องค์กรราชา	ร.ร.ดาวรุ่งวิทยา
๑๐๐	มหาสารคาม เขต ๑	ที่ ๑ พี่น้องรวมใจรักษาวินัยถวายเป็นหลวง	ร.ร.สารคามพิทยาคม
๑๐๑	มหาสารคาม เขต ๒	ที่ ๑ เยาวชนไทย ร้อยใจภักดี รักในหลวง	ร.ร.นาเชือกพิยาสรรค์
๑๐๒	มุกดาหาร	ที่ ๑ สายใยคุณธรรมนำพาคอครบคร้อบอุ่น	ร.ร.หนองสูงสามัคคีวิทยา
๑๐๓	แม่ฮ่องสอน เขต ๑	ที่ ๑ ปฏิบัติธรรมนำชีวิตเยาวชน	ร.ร.บ้านपालาน
๑๐๔	แม่ฮ่องสอน เขต ๒	ที่ ๑ โรงเรียน ชุมชน สะอาดตา นำมาสะอาดใจ ถวายเป็นหลวง	ร.ร.บ้านห้วยสิงห์
๑๐๕	ยโสธร เขต ๑	ที่ ๑ เยาวชนไทย มีวินัย จิตใจนอบน้อม	ร.ร.ชุมชนบ้านหนองคู (อินทร์ประชาคาร)
๑๐๖	ยโสธร เขต ๒	ที่ ๑ ต้นกล้าแห่งคุณธรรม เทิดไท้องค์กรราชันย์	ร.ร.ป่าติ้ววิทยา
๑๐๗	ยะลา เขต ๑	ที่ ๑ รู้รักสามัคคีเพื่อแผ่นดินไทย ร่วมใจถวายเป็นหลวง	ร.ร.คณะราษฎรบำรุง ๒
๑๐๘	ยะลา เขต ๒	ที่ ๑ คุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ “เยาวชนทำดีถวายเป็นหลวง”	ร.ร.บันนังสตาวิทยา
๑๐๙	ร้อยเอ็ด เขต ๑	ที่ ๑ เยาวชนอาสาพัฒนาชาติไทย เทิดไท้องค์กรพ่อหลวง	ร.ร.สตรีศึกษา
๑๑๐	ร้อยเอ็ด เขต ๒	ที่ ๑ เยาวชนรุ่นใหม่ห่างไกลเหล้าบุหรี่ ร่วมใจทำดีถวายเป็นหลวง	ร.ร.ตากแดดสุธรรมประชาสรรค์
๑๑๑	ร้อยเอ็ด เขต ๓	ที่ ๑ วิถีธรรม นำสู่การพัฒนา	ร.ร.หนองพอกวิทยา
๑๑๒	ระนอง	ที่ ๑ ทำความดีถวายเป็นองค์กรราชันย์มิ่งขวัญชาวไทย	ร.ร.สตรีระนอง
๑๑๓	ระยอง เขต ๑	ที่ ๑ สานฝัน บันสุข Buddha to Happy	ร.ร.มาบตาพุดพันพิทยาคาร
๑๑๔	ระยอง เขต ๒	ที่ ๑ ปลุกจิตสำนึกตั้งแต่เยาว์วัยถวายเป็นหลวง	ร.ร.วังจันทร์วิทยา
๑๑๕	ราชบุรี เขต ๑	ที่ ๑ เข้าวางร่วมใจ ป้องกันภัยเพศแม่	ร.ร.วัดเขาวัง (แสง ช่วงสุณิษา)
๑๑๖	ราชบุรี เขต ๒	ที่ ๑ พอเพียง พอใจ ให้พอดี	ร.ร.วัดหนองอ้อ (ธรรมธโรโบประชาสามัคคี)
๑๑๗	ลพบุรี เขต ๑	ที่ ๑ การประหยัดและออมถวายเป็นหลวง ในวโรกาสทรงครองราชย์ครบ ๖๐ ปี	ร.ร.ดงดลวิทยา
๑๑๘	ลพบุรี เขต ๒	ที่ ๑ พี่สอนน้องให้กิน อยู่ ดี ฟังเป็น	ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ ๓๓
๑๑๙	ลำปาง เขต ๑	ที่ ๑ ต้นกล้าเพื่อพ่อหลวง	ร.ร.บุญวาทย์วิทยาลัย
๑๒๐	ลำปาง เขต ๒	ที่ ๑ แบ่งฝัน บันน้ำใจ ถวายเป็นหลวง	ร.ร.เวียงมอกวิทยา

ลำดับ	สพท.	โครงการงาน	สถานศึกษา
๑๒๑	ลำปาง เขต ๓	ที่ ๑ ทำดีได้ลดรายจ่ายด้วย	ร.ร.ทุ่งอุดมวิทยา
๑๒๒	ลำพูน เขต ๑	ที่ ๑ เดินตามรอยพ่ออยู่อย่างพอเพียง	ร.ร.ท่าขุมเงินวิทยาคาร
๑๒๓	ลำพูน เขต ๒	ที่ ๑ ธนาครความดี เทิดไถ่ถวายในหลวง	ร.ร.บ้านไร่รัตนวิทยา
๑๒๔	เลย เขต ๑	ที่ ๑ เยาวชนเลยพิทยัทำดีเพื่อแผ่นดินถวายพ่อหลวง	ร.ร.เลยพิทยาคม
๑๒๕	เลย เขต ๒	ที่ ๑ ป่าอุดม น้ำใส พลังรวมใจ ถวายในหลวง	ร.ร.สันติวิทยาสรรพ์
๑๒๖	ศรีสะเกษ เขต ๑	ที่ ๑ เด็กรุ่นใหม่ใส่ใจผู้สูงอายุ	ร.ร.ศรีสะเกษวิทยาลัย
๑๒๗	ศรีสะเกษ เขต ๒	ที่ ๑ เยาวชนร่วมใจ ทำความดี น้อมซึ้งใจ ถวายในหลวง	ร.ร.บ้านตาโกน
๑๒๘	ศรีสะเกษ เขต ๓	ที่ ๑ รณรงค์รักนวลสงวนตัว ถวายแด่พระเจ้าอยู่หัวของปวงไทย	ร.ร.ปรางค์กู่
๑๒๙	ศรีสะเกษ เขต ๔	ที่ ๑ หนุ่มสาว ก.ล.ว. ทำถวายพ่อของแผ่นดิน (To the Great King by Young Generation)	ร.ร.กันทรลักษณวิทยา
๑๓๐	สกลนคร เขต ๑	ที่ ๑ สมาธิสร้างคนดี สดุดี ๖๐ ปี ครองราชย์	ร.ร.กุสุมาลย์วิทยาคม
๑๓๑	สกลนคร เขต ๒	ที่ ๑ สอนผสมนาไร่ เยาวชนร่วมใจเทิดไถ่ในหลวง	ร.ร.กุดบากพัฒนาศึกษา
๑๓๒	สกลนคร เขต ๓	ที่ ๑ ปลูกพันธุ์ดีเพื่อพ่อหลวง	ร.ร.มัธยมวานรนิวาส
๑๓๓	สงขลา เขต ๑	ที่ ๑ รู้รักสามัคคีทำความดีเพื่อพ่อ	ร.ร.ระโนด
๑๓๔	สงขลา เขต ๒	ที่ ๑ ความพุ่มพ้อของวัยรุ่น	ร.ร.หาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา
๑๓๕	สงขลา เขต ๓	ที่ ๑ บทละครสอนความดี	ร.ร.จนะชนูปถัมภ์
๑๓๖	สตูล	ที่ ๑ รวมใจปลูกมโนธรรมสำนึก เด็กไทยจิตใจสะอาดดี ถวายในหลวง	ร.ร.จุฬาราชวิทยาลัย
๑๓๗	สมุทรปราการ เขต ๑	ที่ ๑ ธรรมะสบายใจ สดใสด้วยความดี	ร.ร.สตรีสมุทรปราการ
๑๓๘	สมุทรปราการ เขต ๒	ที่ ๑ เสียงเพลงเสียงธรรมตามรอยยุคคลบาท	ร.ร.พุลเจริญวิทยาคม
๑๓๙	สมุทรสงคราม	ที่ ๑ ทำดีเทิดไถ่ในหลวง	ร.ร.ถาวรานุกุล จ.สส.
๑๔๐	สมุทรสาคร	ที่ ๑ เส้นทางธรรม สู่เด็กดีวิถีพุทธ ถวายในหลวง	ร.ร.เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนทรินทร์ สมุทรสาคร
๑๔๑	สระแก้ว เขต ๑	ที่ ๑ เยาวชนสระแก้ว เพลิดเพลินคุณธรรม ทำดีถวายในหลวง	ร.ร.ท่าเกษมพิทยา
๑๔๒	สระแก้ว เขต ๒	ที่ ๑ ทำดี เพื่อแผ่นดิน	ร.ร.ชุมชนบ้านแซร์อ้อ
๑๔๓	สระบุรี เขต ๑	ที่ ๑ การบริโภคด้วยปัญญาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	ร.ร.สระบุรีวิทยาคม
๑๔๔	สระบุรี เขต ๒	ที่ ๑ ลูกม.ว.รวมใจ ทำดีเทิดพ่อหลวง	ร.ร.มวกเหล็กวิทยาคม
๑๔๕	สิงห์บุรี	ที่ ๑ สานสายใจครอบครัว ผูกจิตติดคุณธรรม เพื่อเทิดพระเกียรติ	ร.ร.ท่าช้างวิทยาคาร
๑๔๖	สุโขทัย เขต ๑	ที่ ๑ ผักสวนครัวเพื่อชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	ร.ร.กงไกรลาศวิทยา
๑๔๗	สุโขทัย เขต ๒	ที่ ๑ ร่วมใจแก้ไข มอบรักจริงใจ ให้อภัยแก่กัน ผูกสัมพันธ์เยาวชน	ร.ร.บ้านปากค่างยาง
๑๔๘	สุพรรณบุรี เขต ๑	ที่ ๑ ๑ คน ๑ วัน ๑ ความดี ถวายพ่อหลวง	ร.ร.สงวนหญิง

ลำดับ	สพท.	โครงการงาน	สถานศึกษา
๑๔๙	สุพรรณบุรี เขต ๒	ที่ ๑ โรงเรียนสะอาดใส ร่วมใจถวายในหลวง	ร.ร.บรรหารแจ่มใสวิทยา ๕
๑๕๐	สุพรรณบุรี เขต ๓	ที่ ๑ ธนาครความดี ถวายในหลวง	ร.ร.ทุ่งคลีโคกช้างวิทยา
๑๕๑	สุราษฎร์ธานี เขต ๑	ที่ ๑ ร่วมใจ ถนอมทรัพย์ น้อมรับถวายในหลวง	ร.ร.ท่าอุแทพิทยาศาสตร์
๑๕๒	สุราษฎร์ธานี เขต ๒	ที่ ๑ ร.ร.น้ำรอบวิทยา	
๑๕๓	สุราษฎร์ธานี เขต ๓	ที่ ๑ การส่งเสริมคุณธรรม-จริยธรรม ถวายในหลวง	ร.ร.บ้านคลองพังกลาง
๑๕๔	สุรินทร์ เขต ๑	ที่ ๑ เยาวชนไทยใส่ใจการศึกษา	ร.ร.สำโรงทาบพิทยาคม
๑๕๕	สุรินทร์ เขต ๒	ที่ ๑ สื่อกับวัยรุ่นไทย	ร.ร.นารายณ์คำผงวิทยา
๑๕๖	สุรินทร์ เขต ๓	ที่ ๑ โรงเรียนสู่วัด ธรรมสู่ชีวิต คุณธรรมสู่ชุมชน ทุกชีวิตมีวิถีธรรม	ร.ร.เชื้อเพลิงวิทยา
๑๕๗	หนองคาย เขต ๑	ที่ ๑ การสร้างความสามัคคีในโรงเรียนร่วมใจถวายในหลวง	ร.ร.โคกคอนวิทยาคม
๑๕๘	หนองคาย เขต ๒	ที่ ๑ ใช้เวลาที่มี ทำความดี ถวายในหลวง	ร.ร.เฝ้าไร่วิทยา
๑๕๙	หนองคาย เขต ๓	ที่ ๑ เยาวชนอาสาทำความดีเกิดให้อัจฉริยะ	ร.ร.นาสวรรค์พิทยาคม
๑๖๐	หนองบัวลำภู เขต ๑	ที่ ๑ พิษอนันต์ตามครรลองวิถีพุทธ	ร.ร.ยางหล่อวิทยาคาร
๑๖๑	หนองบัวลำภู เขต ๒	ที่ ๑ ปลุกป่าถวายพ่อหลวง	ร.ร.คำแสนวิทยาสรรค์
๑๖๒	อ่างทอง	ที่ ๑ ศาสนสัมพันธ์ สานฝันสู่การเป็นคนดี ถวายในหลวง	ร.ร.อ่างทองปัทมโรจนวิทยาคม
๑๖๓	อำนาจเจริญ	ที่ ๑ ปทุมไพร่ฝึกปัญญา พัฒนาจิตใจ เทิดไท้พ่อหลวง	ร.ร.ลือวิทยา
๑๖๔	อุดรธานี เขต ๑	ที่ ๑ เผยแผ่ธรรมะสู่เยาวชน (Project to Cultivate Buddhist Dhamma for Youth)	ร.ร.ประจักษ์ศิลปาคาร
๑๖๕	อุดรธานี เขต ๒	ที่ ๑ อยู่อย่างพอเพียงแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจครอบครัว	ร.ร.สื่อศิลปศาสตร์
๑๖๖	อุดรธานี เขต ๓	ที่ ๑ หนึ่งคน หนึ่งทำดี ถวายในหลวง	ร.ร.บ้านดงหวาย
๑๖๗	อุดรธานี เขต ๔	ที่ ๑ พระพุทธศาสนาเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	ร.ร.บ้านข้าวสาร
๑๖๘	อุดรดิษฐ์ เขต ๑	ที่ ๑ ทำความดี รักษาความเป็นไทย ใช้ชีวิตตามเศรษฐกิจพอเพียง	ร.ร.ตรอนตรีสินธุ์
๑๖๙	อุดรดิษฐ์ เขต ๒	ที่ ๑ พุทธธรรมนำประชาธิปไตย ของนักเรียนนิคมฯ สงเคราะห์ ๓	ร.ร.นิคมฯ สงเคราะห์ ๓
๑๗๐	อุทัยธานี	ที่ ๑ รู้เท่าทันวิถีสื่อ คือ ผู้มีปัญญา ร่วมศรัทธาทำดีถวายในหลวง	ร.ร.ทัพทันอนุสรณ์
๑๗๑	อุบลราชธานี เขต ๑	ที่ ๑ ภูมิจริยธรรมเยาวชนคนดีวิถีพุทธ	ร.ร.ปทุมวิทยากร
๑๗๒	อุบลราชธานี เขต ๒	ที่ ๑ พัฒนาชีวิตที่ยั่งยืนด้วยคุณธรรม	ร.ร.มัธยมตระการพืชผล
๑๗๓	อุบลราชธานี เขต ๓	ที่ ๑ ร้อยรักดวงใจเยาวชนไทยปลอดอบายมุขในโรงเรียน ถวายในหลวง	ร.ร.เชียงแก้วพิทยาคม
๑๗๔	อุบลราชธานี เขต ๔	ที่ ๑ คุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ	ร.ร.บ้านนาดี
๑๗๕	อุบลราชธานี เขต ๕	ที่ ๑ เยาวชนไทย ยอดกตัญญู ถวายในหลวง	ร.ร.เดชอุดม

สรุปผลการประกวดโครงการคุณธรรม เถลิงพระเกียรติ
“เยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง”
โครงการคุณธรรมดีเด่นระดับ ภาคสงฆ์และได้ร่วมเข้าค่าย สุดยอดผู้นำ
เยาวชนวิถีพุทธ (DEAR CAMP : Dhamma Education As Revolution Camp)
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙

กคพ. ได้ร่วมกับคณะกรรมการกลางดำเนินงานเครือข่ายโรงเรียนวิถีพุทธ ๑๘ ภาคสงฆ์ ๑๗๕ สพท. ที่มีผู้ประสานงานกลางของ สพท. ที่อยู่ในภาคสงฆ์เดียวกัน เตรียมการจัดการประกวดโครงการคุณธรรมระดับภาคสงฆ์ พร้อมทั้งจัดนิทรรศการและพิธีมอบเกียรติบัตรแก่กลุ่มเยาวชนและสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลในระดับภาคสงฆ์ จำนวน ๔๘ โครงการ

ลำดับ	โครงการ	สถานศึกษา
๑	ลดริรััก ้วยเรียน	ร.ร.สตรีนครสวรรค์
๒	การบริโภคด้วยปัญญาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	ร.ร.สระบุรีวิทยาคม
๓	सानสายใจครอบครัว ผูกจิตติดคุณธรรม เพื่อเทิดพระเกียรติ	ร.ร.ท่าช้างวิทยาคาร
๔	เพื่อนช่วยเพื่อน	ร.ร.ดงเจริญพิทยาคม
๕	เยาวชนวัยใส หัวใจพุทธธรรม น้อมนำความดี ถวายในหลวง	ร.ร.บางป่อวิทยาคม
๖	ร้อยรักสามัคคี ร้อยความดีถวายในหลวง	ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ ๓๑
๗	ทำดีได้ลดรายจ่ายด้วย	ร.ร.ทุ่งอุดมวิทยา
๘	ร้อยดวงใจ น้อมนำคุณธรรม สู่สันติสุข ถวายในหลวง	ร.ร.สุโขทัย-ลก
๙	เผยแผ่ธรรมะสู่เยาวชน (Project to Cultivate Buddhist Dhamma for Youth)	ร.ร.ประจักษ์ศิลปาคาร
๑๐	พี่น้องรวมใจรักขานวีนัยถวายในหลวง	ร.ร.สารคามพิทยาคม
๑๑	เด็กรุ่นใหม่ใส่ใจผู้สูงอายุ	ร.ร.ศรีสะเกษวิทยาลัย
๑๒	ครอบครัวสดใส ได้ร่มพระบารมี	ร.ร.บ้านปางแก (สภาประชานุกุล)
๑๓	ยุติธรรมสมานฉันท์ รวมใจถวายในหลวง	ร.ร.พนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา”
๑๔	รักษ์สัตว์ รักษาสังคม (Animal Care for Society)	ร.ร.ชลบุรี “สุขบท”
๑๕	รู้จักคิด รู้จักใช้ รู้จักออม น้อมใจถวายพ่อหลวง	ร.ร.ปริตารามวิทยาคม
๑๖	เขาวังร่วมใจ ป้องกันภัยเพศแม่	ร.ร.วัดเขาวัง (แสง ช่างสุนิษา)

ลำดับ	โครงการ	สถานศึกษา
๑๗	รักษ์โรงเรียน รักชุมชน เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่ในหลวงฯ	ร.ร.ศรีวิชัย
๑๘	ทำความดีถวายองค์ราชันย์มีงขวัญชาวไทย	ร.ร.สตรีระนอง
๑๙	การสร้างความสมานฉันท์สามัคคีคืนชีวิสู่แดนใต้ให้ปลอดภัยร่วมใจถวายในหลวง	ร.ร.นราสิกขาลัย
๒๐	เยาวชนไทยใจอาสา ดูแลผู้พิการและผู้สูงอายุ	ร.ร.วัดกระบี่มังคลาราม (พิศาลประชาสรรค์)
๒๑	ร่วมทำดี ชีวีมีสุข	ร.ร.บ้านละกอ
๒๒	ปลูกต้นกล้าเพื่อพ่อ (Plans for King)	ร.ร.พริ้งวงษ์วิทยาคม
๒๓	ปลูกจิตสำนึกตั้งแต่เยาว์วัยถวายพ่อหลวง	ร.ร.วังจันทร์วิทยา
๒๔	เยาวชนอาสาทำความดีเทิดไท้องค์ราชัน	ร.ร.นาสารศรีพิทยาคม
๒๕	เดินตามรอยเท้าพ่อ	ร.ร.จตุรราษฎร์พิทยาคม
๒๖	รู้รักสามัคคีเพื่อแผ่นดินไทย ร่วมใจถวายในหลวง	ร.ร.คณะราษฎร์บำรุง ๒
๒๗	บดินทรสองร่วมเทิดไท้ ๖๐ พรรษา แก้ปัญหาเด็กติดเกม*	ร.ร.บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒
๒๘	ทำดี เพื่อแผ่นดิน	ร.ร.ชุมชนบ้านแซร์อ้อ
๒๙	ปลูกพันธุ์ดีเพื่อพ่อหลวง	ร.ร.มัธยมวานรนิวาส
๓๐	ทำดีมีคุณธรรมสร้างสรรค์สังคมเพื่อถวายในหลวง	ร.ร.ชนแดนวิทยาคม
๓๑	ช่วงติดไฟของกลุ่มวัยรุ่น	ร.ร.ทหารอากาศอนุสรณ์
๓๒	ร่วมใจ ถนอมทรัพย์ น้อมรับถวายในหลวง	ร.ร.ท่าอุแทพิทยาย
๓๓	ร่วมใจแก้ไข มอบรักจริงใจ ให้ภัยแก่กัน ผูกสัมพันธ์เยาวชน	ร.ร.บ้านปากคะยาง
๓๔	ตั้งปณิธานสานความดีชีวิตพอเพียง	ร.ร.สีชมพูศึกษา
๓๕	เยาวชนอาสาพัฒนาชาติไทย เทิดไท้องค์พ่อหลวง	ร.ร.สตรีศึกษา
๓๖	รวมพลังทำความดี เสริมสามัคคีและคุณธรรม	ร.ร.สุวรรณรังษฤษฎ์วิทยาลัย
๓๗	ภูมิจริยธรรมเยาวชนคนดีวิถีพุทธ	ร.ร.ปทุมวิทยากร
๓๘	ช่วยกันเข้าวัดปฏิบัติธรรม	ร.ร.วิไลเกียรติอุปถัมภ์
๓๙	คิดดี อ่านดี ชีวีมีสุข	ร.ร.ลำทับประชาชนุเคราะห์
๔๐	เยาวชนคนพอเพียง ร่วมใจทำความดี ถวายในหลวง	วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ
๔๑	ตามรอยเท้าศพิตราชธรรม ธรรมของพระราชินีบุคคลธรรมดาน้อมนำไปปฏิบัติ	วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์
๔๒	สาธิตสร้างสรรค์ ๙ วัน ๙ กิจกรรม ทำดี ถวายในหลวง รัชกาลที่ ๙	สาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร
๔๓	เยาวชนร่วมใจ ทำความดี น้อมชีวี ถวายในหลวง	ร.ร.บ้านตาโกน
๔๔	วิถีธรรมวิถีธรรม เทิดไท้องค์ราชันย์	วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม กรุงเทพฯ
๔๕	สวนผสมนาไร่ เยาวชนร่วมใจเทิดไท้ในหลวง	ร.ร.กุดบากพัฒนาศึกษา
๔๖	ต้นกล้าความดีถวายแด่พ่อหลวง	ร.ร.เชียงใหม่ "ประชาพัฒนา"
๔๗	รณรงค์รักนวลสงวนตัว ถวายแด่พระเจ้าอยู่หัวของปวงไทย	ร.ร.ปรางค์กู๋

สรุปผลการประกวดโครงการคุณธรรม เถลิงพระเกียรติ
 “เยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง”
 โครงการคุณธรรมดีเด่นระดับ ประเทศ
 ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

โครงการคุณธรรมดีเด่นระดับประเทศทั้ง ๑๒ โครงการ จะได้รับการตรวจเยี่ยมและให้คำแนะนำจากผู้แทนคณะกรรมการกลางของ กคพ. เพื่อพัฒนาปรับปรุงโครงการให้ดียิ่งขึ้น ก่อนเข้ามาประกวดในเวทีระดับประเทศ ในงานสัปดาห์คุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมครั้งที่ ๒ ที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ในวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป

ลำดับ	โครงการ	สถานศึกษา
๑	การบริโภคด้วยปัญญาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	ร.ร.สระบุรีวิทยาคม
๒	सानสายใจครอบครัว ผูกจิตตุดคุณธรรม เพื่อเทิดพระเกียรติ	ร.ร.ท่าช้างวิทยาคาร
๓	ร้อยรักสามัคคี ร้อยความดีถวายในหลวง	ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ ๓๑
๔	เผยแผ่ธรรมะสู่เยาวชน (Project to Cultivate Buddhist Dhamma for Youth)	ร.ร.ประจักษ์ศิลปาคาร
๕	พี่น้องรวมใจรักษาวินัยถวายในหลวง	ร.ร.สารคามพิทยาคม
๖	เด็กรุ่นใหม่ใส่ใจผู้สูงอายุ	ร.ร.ศรีสะเกษวิทยาลัย
๗	รักษ์สัตว์ รักสังคม (Animal Care for Society)	ร.ร.ชลบุรี “สุขบท”
๘	การสร้างความสามัคคีกันสามัคคีคืนชีวิตสู่แดนใต้ให้ปลอดภัย ร่วมใจถวายในหลวง	ร.ร.นราสิกขาลัย
๙	ร่วมใจแก้ไข มอบรักจริงใจ ให้อภัยแก่กัน ผูกสัมพันธ์เยาวชน	ร.ร.บ้านปากคะยาง
๑๐	เยาวชนอาสาพัฒนาชาติไทย เทิดไถ่องค์พ่อหลวง	ร.ร.สตรีศึกษา
๑๑	สาธิตสร้างสรรค์ ๙ วัน ๙ กิจกรรม ทำดี ถวายในหลวง รัชกาลที่ ๙	สาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๒	รณรงค์รักษาวลสงวนตัว ถวายแด่พระเจ้าอยู่หัวของปวงไทย	ร.ร.ปรางค์กู๋